

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

Оиламиз

НАВРЎЗИНГИЗ МУБОРАК, АЗИЗ ЮРТДОШЛАР!

Она дуоסי бахтга етаклар, дейди халқимиз. Мукаррама опа ва унинг кизи Гулрухга онажонлари Офтоб ая эзгу ниятлар билдирмоқда.

МЕХР ҚАЛБ НУРИНИ ТАРАТАДИ

25 йил аввал дастлабки маҳсулоти - ошхона мебеллар туркумини шилаб чиққан "Файз" Холдинг Компанияси эндиликда ишхона, юмшоқ, ётоқ, мактаб, болалар, тиббиёт, савдо мебеллари ҳамда ортопедик тўшақлар, поролон, гобелен ва бошқа 300га яқин халқ истеъмол моллари шилаб чиқараётган йirik корхонага айланган. 2000 йил Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан Республикадаги мебель корхоналари "Файз" Холдинг таркибига кирди. Республиканинг турли вилоятларида фаолият кўрсатаётган ўттиздан ортиқ корхоналар республика бозорини халқ истеъмол моллари билан тўлдирмоқдалар. Ўз усқуналари, технологияси бўйича Марказий Осиёда ягона ҳисобланган бу компания доимо янгиланган интилиб яшайди. Кейинги йилларда чет эл инвестициялари 1,6 миллион долларга етди. Маҳсулотлар рақобатбардошлиги, чет элга экспорт қилиш ҳажми ортди.

Эндиликда Америка Қўшма Штатларининг Халқаро Молиявий Корпорацияси, Жанубий Кореянинг "Шиндон Энерком" фирмаси, Украинанинг "Херсон қозғоз комбинати", Ўзбекистоннинг "Спектрум Феррия" фирмалари инвестициялари билан ҳамкорлик қилаётган. Мана 13 йилдирки Ўзбекистонда шилаб чиқарилаётган мебеллар номини дунёга таратаётган "Файз" Холдинг Компаниясига тиниб-тинчимас, ишибилармон аёл - Мукаррамлик Азимова раҳбарлик қилмоқда.

- Мукаррам Аҳадовна! Сизнингча, аёл раҳбарлар ўз фаолиятида кўпроқ нималарга эътибор беришлари керак?

- Раҳбар-тарбияли, мустақил фикр юритадиган, маънавий дунёси бой инсон бўлиши зарур. Айниқса, одамлар билан муомала қилишни яхши билиши керак. Чунки ишлаб чиқаришда тез-тез ҳар хил муаммолар пайдо бўлиб туради. Янги технология, янги ҳаёт шакллари, компьютерларнинг янги моделлари, раҳбарнинг малакаси юқори бўлиши тақозо этади. Маълумки, ўз ўзини қамол топтиришга интиланган раҳбар бугунги кун талабига жавоб бера олмай, тараққиётдан орқада қолади. Ҳаётда яна бир ҳақиқат мавжуд-замондан орқада қолган раҳбарнинг корхонаси инқирозга юз тутади.

- Аёлларнинг бизнес оламидаги ўрни қандай деб ўйлайсиз?

- Юртимизда тадбиркорлик учун кенг имкониятлар яратилган. Бу соҳада аёллар ҳам интилиб изланмоқдалар, муваффақиятларга эришмоқдалар. Бизнес билан шуғулланиш йўлида турли тўсиқларни, қийинчиликларни енгиш керак. Ҳозирги замон бизнесмени уddaбурон, теран фикрли, ўта синчков бўлиши лозим. Иқтисодий ўзгаришларга тез ва тўғри ёндошиб, ютуқларга

эришиш мумкин.

- "Мехр ва мурувват йили" даги режаларингиз?

- Ўтган "Обод маҳалла йили" кўп ишларни амалга оширдик. Компаниямиз маҳалла кўмиталари билан ҳамкорликда аниқ тадбирлар режасини ишлаб чиққанди. Унга асосан оталиққа олинган маҳалла кўмиталаридаги ёрдамга муҳтож, боқувчисини йўқотганлар, ногиронлар, кўп болали оилаларга моддий ёрдам кўрсатилди. Бу 1 миллион 400 минг сўмини ташкил этди. Булардан ташқари оталиқдаги маҳаллаларнинг фаолиятини яхшилаш учун қурилиш материаллари етказиб берилди, мебеллар ажратилди. "Мехр ва мурувват йили" бир йиллик эмас, балки доимий иш мезонимиз бўлиб қолиши истардим. Биз бу йил ҳам дастуримизда кўп нарсаларни режалаштирганмиз. Бу аввало болаларга ва уларнинг таълим олишларида бўлган эътибордан бошланади. Чекка вилоятлардаги мактабларни таъмирлаб, ме-

бел жиҳозлари билан таъминлаймиз. Вилотдаги мактаблардан бирини таъминлаш учун 15 миллион сўм маблағ ажратдик. Туманимиздаги оталиқ мактабимиз ҳам бор. Бу мактабни ҳам доимий таъмирлаш ишларига ёрдам бериб келмоқдамиз.

- Оилада фарзанд тарбиясига муносабатингиз...

- Мен фарзандларимнинг ҳар бирини Ватанга фидойи, ҳалол одамлар бўлишини истайман. Таълим-тарбия фарзанд дунёга келган кунданок бошланади. Чунки, уларнинг жамиятдаги ўрни асосан оилага боғлиқ. Болаларимни ҳамма оналардек яхши кўраман, невараларим жону дилим. Ишдан чарчаб келганимда неваралар кулгисини кўриш, беғубор, осуда кўзларида меҳру ни таралиши оламни мунаввар этади. Қизим Гулрух, ўғлим Шохруҳни тарбиялашда аввало оиламизда давом этиб келаётган анъаналарга амал қилганман. Онам Офтоб ая тажрибаларига суянганман. Фақат ўз ишини севган кишигина меҳнатидан завқланиши, бу эса мод-

Оиламиз меҳмони

дий манфаат келтиришини тушунтирганман. Фарзандларимнинг иккаласи ҳам ҳуқуқшуносликни танлашди. Куёвим ҳам, келиним ҳам ҳуқуқшунос, улар ўз ҳаёт йўлини мустақил давом эттирмоқдалар.

- Сиз бизнес оламидагина эмас, балки жамоат ишларида ҳам фаолсиз...

- Аёллар улуғланган жамиятда адолат, гўзаллик ва нафосат устиворлик қилади. Туманимиз аёллари учун ташкил этилган "Файзли оила" марказида ёшларни мустақил ҳаётга тайёрлаш, оила қуриш ўргатилади, имтиёзли тиббий хизмат кўрсатиш каби ишлар амалга оширилади. "Файзли оила"нинг асосий мақсади инсонга бахтли яшаш учун ёрдам беришдир.

"Фарзанд меҳри бўлақча эканлигини ўғлим Шохрух тинимсолида азиям чукчур ҳис этаман", - дейди Мукаррама Азимова.

- Оилангиз ҳақида ҳам...

- Биз оилада ўн фарзанд бўлганмиз. Онам Офтобхон ая ниҳоятда сабр ва бардошли, етти ўлчаб бир кесадиған, ҳар бир ишнинг меъёрини биладиган, ақли аёл. Қандай вазиятда бўлмасин мен учун ҳайрихоҳ, қувончу ташвишларимга шерик аввало онам, турмуш ўртоғим Бахтиёр акам борлиги учун ҳам бахтлиман. Онам умр бўйи ҳуқуқшунос бўлиб ишлаган. Озгина қаттиққўллиги ҳам бор. Лекин жуда меҳрибон. Она қалби меҳр нурини таратаркан. Бу эса инсонни эзгу ишларга бошлайди. Холида МУХАММЕДОВА сўхбатлашди.

СЕН ШИРИН ТИЛАКСАН...

Гулзорода кўрганам гўё гулханлар, Бўларин таратмиш гулу райҳонлар, Ошиқлар тилада аҳду паймонлар, Сен тоза юраксан, менинг Наврўзим.

Деҳқон ризқ уруғин ерга қаалади, Самолар севинчдан кўзин ёшалади, Дунё бахтиёрлик кўйин бошалади, Сен ширин тилаксан, менинг Наврўзим.

Кўнгалдан бошланар биз қутган кўлкам, Тозариш фасли бу, юртимиз кўртам, Қизлари дилбару йиғитлар ўқтам, Қўл чўзсам, билаксан, менинг Наврўзим.

Оймомо кулчасин ёполмас сенсиз, Булушлар сойларда чополмас сенсиз, Олам ўзлигини тополмас сенсиз, Сен мангу кераксан, менинг Наврўзим.

Ашурали БОЙМУРОД
Бекоба тумани

СУМАЛАК

Момом буғдой кўкартиб, Келин-қизни чорлади, Барчаси ишга тушиб, Ўчоқда ўт порлади.

Момом ўзи бўлиб бош, Ҳеч кимни қўймади бўш, Ширин бўлсин сумалак, - Деда, барчанг ҳисса кўш!

Бирови шира эзар, Бирови ташийла сув, Бир дилбар олов ёқар, Қозон қовлар бир сулув.

Чилдирма так-тум қилаб, Жаранлар ялла, кўшиқ, Қўз-келиш гамза билан, Ўртада уйнар жўшиб.

Шомдан тоқи тоингача, Ҳеч кимса юммади кўз, Сумалакни сузишай, Яна бўлганга кундуз.

Момо кенфёъалик билан, Улашди коса-коса, Кўпнинг меҳнати билан, Бол бўлади буғдой-майса.

Тураи ТУРСУНЗОДА
Поёриқ тумани

БОЙЧЕЧАГИМ

Бойчечагим, чечакчинам, келдингми йўқлаб, Хуш келибсан, кўзларимга сурмай араққлаб, Болагим, पोшиолигим ёлмиг солдинг, Йироқларая қолаи энди мени сўроқлаб.

Бойчечагим, кўп эсламан болалигимни, Қизлар учра шўху шолон кулгуларимни, Ариқларнинг бўйларидан югуриб, елиб, Бойчечагим, сени излаб, терганларимни.

Эсингами, қулоғинга бир сўз айтганам, Илк севгимдан сенга пинҳон сирлашганларим, Қувончидан юракчинам ҳаприқиб, ёниб, Чамбар қилиб сени бошла кўтарганларим.

Йиллар ўтар, йиллар билан бу умрим ўтар, Кўз юмарман бир кун мангу умрим тугаллаб, Ҳар илк баҳор майсалар юз очса ўлкамаа, Бойчечагим! Келиб пургин мени сўроқлаб, Дилбар ЭРНАЗАРОВА Гулистон шаҳри

МЕХРИНИНГ ИЛАИЗИ

ЮРАКАДА

латдор амакини Жаҳонгирнинг дадаси бўлса керак, деб ўйлайман. Ва, ўгли, келини, набираларини хар куни эрталаб олиб кетадиган, эринмайдиган, истараси иссиқ бу одамга меҳрим тушиб қолди. Йил давомида деярли хар куни шу аҳвол. Узимча фарзанди, келини, набираларига меҳрибон бу инсонга ҳавасим ҳам келади. Отанинг фарзанди хар доим ёнида бўлишининг ҳам ўз гашти бор экан-да, деган хаёлга бораман.

Баъзи кунлари амаки бир кучоқ гулдаста кўтариб келади. Баъзида икки қўлида тўрхалта. Хуллас, топганини шулар билан бўтам ҳам. Бир куни ишга кетаётсан яна ўша машинага кўзим тушди. Амаки билан саломлашдим. У мен билан худди олдиндан танишлардек муомалада бўлди. “Углингизникига келдингизми?” - дедим шунчаки гапнинг оройишини давом эттириш учун. “Ҳа, ўғлимни кўргани келдим. Бугун набиранинг тутилган куни. Уғлим билан набиранимни шаҳар айлан-тириб келамак...” Шу маҳал йўлдан Наргиза югуриб чиқди. Унинг бағрига ўзини олди: “Яхши келдингизми, дадажон! Ойим яхшимилар? Жаҳонгир амаки билан набиранинг хозирча қанча кетишиди...”

“Келини ҳам ўз отасидай ардоқларкан” деган ўй кечди хаёлимдан. “Йўлимиз бир экан. Чорсуга олиб борамак”, - деди у киши. Амаки билан танишиб олдик. Бахтиёр ака Анорметов

бор экан. “Жаҳонгир кенжа ўглингизми?” “Йўқ”. Хайрон қолдим. “Унда... кимингиз бўлади?” “Куёвим. Қизим Наргизанинг турмуш ўртоғи. Куёвларимни ўғил қаторида кўраман...”

Сухбат асносида билдимки, бу одам хар куни белгиланган вақтда ҳамма фарзандлариникига бирма-бир кириб чиқаркан. Ота-кўрғон. Ота - оила таянчи, деб бекорга айтмас эканлар-да. Бахтиёр ака 60 ёшдан ўтишга қарамасдан, доимо фарзандлари орасида, уларга кўзу қош. Сен келин, сен куёв деб, ажратиб ўтирмайди.

Оиланинг тинчлиги - жамиятнинг хотиржамлиги. Яқинларига меҳрибон одамнинг ишида барака бўлади. Бахтиёр ака эл ичида баобўру тadbиркор. Бирок, ота учун энг муҳими, фарзандлар тарбияси, уларни тўғри йўлга бошлаш чин ўзбекнинг, чин мусулмоннинг иши деб билади. Оиладаги тотувликнинг энг муҳим мезони “Меҳр - кўзда” деган ўзбекона ақйда, ўзаро борди-келдилар, иззат-ҳурмат белгилари билан ҳам ўлчанади. Хуллас, бир ёш оила хонадонни хузур-ҳаловат, осойишталигининг сабабини Бахтиёр ака сингари инсоннинг кўнглидаги меҳр, фарзандларга нисбатан оқибат тушулчаси туфайли деб англадим.

Бу тўйгу, зеро, жамият ҳаётига дахлдор бўлган ўлмас, ўзбекона фазилат намунасиدير.

Кўчкор НОРҚОБИЛ

Яхшилардан сўз очдик

ли қайнонангиз шуни истаганлар.

Зухраҳон ая, шу меҳр-муҳаббат туфайли Мансуржон ака билан ўғил-қиз фарзандлар кўриб-сиз. Уларни воғга етказибсиз, ўқимишли, илму хунарли қилибсиз.

Зухраҳон ая, ҳаёт-мураккаб. Айниқса, оиласи, фарзандлари учун масъул она учун ҳаёт осон эмас. Аммо оиладаги эркаклар том маънода оталик, эрлик, оға, инилик бурчини адо этаётган оилалардаги аёллар бугунги ҳаёт ташвишларини осонроқ енгандилар.

Мансур ака фақат Сизга, ўз қизлари, келинларига эмас, опа-сингилларига ҳам айниқса Дилбархон сингилларига ва жиянларига меҳрибон эканлиги китобдан кўрилади. Узиникилар қолиб, бегоналарга, бегона аёлларга жигарчилик қилгани-чи?

Эслайсизми, хонадонингизда Иқболой исмли терминизик таллаба қиз яшаган. Фарзандларингиз қатори унга ота-оналик қилгансизлар. Иқболой ўқини битириб, Терминизга кетган, тўйида Мансур акага ота сифатида сўз беришган “Иқболойнинг икки дадаси бор, бири тошкентлик”, - деб эъзозлашган... Ёки, бирга ишлайдиган Гулсум-

- Онам раҳматли оламдан ўтганида ҳали ҳаётнинг пасту баландини тушунмайдиган кичкинагина қизалоқ эдим,- дейди Тошкент шаҳри, Бектемир тумани ҳокими ижроия маҳкамасининг маданият бўлими мудирини Бувинисо Исмоилова. - Хайринисо опам мактабда ўқитувчи бўлгани учун тез-тез уларникига бориб турардим. Опам ҳам жамоати иши, ҳам фарзандлар тарбияси, келинлик бурчларини уздабуронлик билан бажараётганини кўриб, ич-ичимдан ҳавас қилар-

монавий руҳдаги асарларни тўғфа этиб борсак, мақсадга мувофиқ бўлади.

- Болаларни санъатга қизиқтириш учун қандай ишлар амалга ошириляпти?

- Туманимиздаги 30-сонли мусиқа мактабига 150 дан зиёд мусикасевар болалар таълим олишади. Бу маскан битирган болалар билим юртларига йўлланма олиб, ўқишларини давом эттиришлари мумкин. “Гавҳар”, “Гим-

АХИЛЛИКДА ГАП КЎП

дим. Институтни тамомлаб, туманимиздаги мактаблардан бирида ўқитувчи бўлиб ишлаш бошладим. Ўша пайтлар мактаб, маҳаллада бўлиб ўтадиган байрам тантанларини ташкил қилишда бош-қош бўлардим. Мендаги бу интилишни сезган туман ҳокими маданият бўлими мудирини этиб тайинлади. Ўша пайтлар ишлаш учун шарт-шароит етишмас, утагина хонада сиқилишиб ўтирдик. Аммо шаҳар, республика миқёсида ўтказилаётган тadbирларда ўзимизни кўрсатишга интилдик. Бир аҳволда қолган кинотеатрини таъмирдан чиқардик. Санъаткорларимиз қостюмлар, мусиқа асбоблари билан таъминланди. 6 та кутубхонамиз китобхоналар хизматида.

- Дарвоқе, суҳбатимиз кутубхона мавзусига келиб тўхтади. Бу соҳани ривожлантириш учун нималарга эътибор беряспизлар?

- Дарҳақиқат, кутубхоналаримиз ўз китобхоналарини йўқотиш арафасигача келиб қолган пайтлар ҳам бўлди. Аммо биз кутубхоналарни гавжумлигини таъминлаш учун бор имкониятларимизни ишга солидик. Кутубхоналарни янги адабиёт намуналари билан бойитишга катта аҳамият бермоқдамиз. Ўқувчига янги, за-

ган” фольклор этнографик жамоалари, “Наргиз”, “Тарона”, “Сайқал”, “Афсона” вокал чолғу дасталари, миллий ҳамда замонавий рақс гуруҳлари фаолият олиб бораёпти.

- Оилангиз ҳақида ҳам икки оғиз суҳбатлашсак.

- Турмуш ўртоғим билан оила кўрганимизга кўп бўлмади. Аммо бир-биримизни ҳамisha тушунишга, хис-туйғуларимизни қадрлашга ҳаракат қиламиз. Ширинтойимиз Жаҳонгир ҳали кичкина бўлгани учун унга жуда кўп эътибор керак. Овиним билан бир ховлида яшаймиз. Иккимиз ҳам опа-сингилдек бўлишга, ака-укалар ўртасидаги ахилликни ҳамisha асраб қолишга интиламиз. Чунки оиладаги тотувлик барқарорлиги кўп жиҳатдан аёлга боғлиқ. Қайнонам энг катта ёрдэмчим. Кеч қолсам ҳам, “Келдингизми қизим”, деб очик чехра билан кутиб олади. Кўнглим кўтарилиб уларга янаям яқинроқ, севимлироқ бўлишга интиламан.

Мақолаимиз қаҳрамонидек, жамият учун ҳам, оиласи учун ҳам ҳамisha керак эканлигини хис этиб яшаш бахти барчамизга насиб ётсин.

Суҳбатдош: Нигора ЙЎЛДОШЕВА

Мухтарама Зухраҳон ая! Мен Сизнинг умр йўлдошингиз фарзандларингизнинг жонқуяр суянчиги, невараларингизнинг фидойи буважони, биродарларингиз ишончли дўсти, жамиятда ҳамisha ўз ўрни бўлган ажойиб инсон Мансур Алиевнинг “Ҳаёт сабоқлари” китобини ўқиб чиқдим. Ва Сизга хат ёзим келди. Бу хатни почтадан ўз исмингизга юборсам ҳам бўларди. Аммо севимли газетамиз “Оила ва жамият”га юборишни тўғри деб билдим.

Раҳматли Али бува - қайнотангизнинг оталари аслида камбағал оиладан чиққан инсон эканлар. Китобда шундай воқеа келтирилди:

“Алининг отаси бир бадавлат кишидан қардор бўлади. Қарзини қис-таб келган одам олдида падарининг мулзам бўлганини кўрган Али:

- Бой бува, сиз бораверинг, эртага пешин намозиғача пулингизни олиб бориб бераман, - деган.

У киши кетгач, отаси:

- Бекор айтдинг, ўғлим. Шунча пулни қайдан топасан? - деса:

БАХТНИНГ ЎЗИ КЕЛМАЙДИ

биби ҳам ниҳоятда меҳрибон бўлган эканлар. Одатда, қайноналар ўғил туғиб, келин кўргач, орзу-ҳавасини кўрай, хизматини қилсин, дейди.

Сизнинг қайнонангиз невараларини олиб қолиб, сиз билан Мансур акани бир неча марта турли оромгоҳларга бирга дам олишга юборган эканлар. Аёл киши ҳадеб бола-чақаси, уйи билан ўралашаверса, эрига меҳри бўлинади. Вақти-вақти билан эр-хотин ёлғиз қолиб, меҳру муҳаббатига қайта қувват бериб туришлари керак. Раҳмат-

ҲАШАР - ЭЛГА ЯРАШАР

Маълумки, Вазирлар Маҳкамасининг фармойишига асосан жорий йилнинг март ойи мамлакатимизда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлуги деб эълон қилинган эди. Шу муносабат билан 13-14 март кунлари мамлакатимизда умумхалқ ҳашари бўлиб ўтди.

Ҳашар кунлари мамлакатимиз бўйича 150 млн. гектардан зиёд майдон ободонлаштирилди. Боғ ва хиёбонларга, кўча ва йўл бўйларига минглаб тулгул, мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Ариқ-зовурлар тозаланди, дарахтларга шакл берилиб, оқланди. Болаларнинг ўйин майдончалари, спорт мажмуалари, бозорлар, бино ва иншоотлар, зиёратгоҳлар, қабристонлар тартибга келтирилди. Тонналаб чиқиндилар қақриб ташланди. Кеса ва ногиронлар, боқувчисини йўқотган ёлғиз қариялар, кам таъминланган оилаларнинг уй-жойлари таъмирланди.

Ахборот

Хуллас, халқимиз ўзининг қадимий ва боқий байрамларидан бири Наврўз айёмини покизалик ва эзгу умидлар билан қарши олмақди.

Ўз муҳбиримиз

Маълумки, Вазирлар Маҳкамасининг фармойишига асосан жорий йилнинг март ойи мамлакатимизда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлуги деб эълон қилинган эди. Шу муносабат билан 13-14 март кунлари мамлакатимизда умумхалқ ҳашари бўлиб ўтди.

Ҳашар кунлари мамлакатимиз бўйича 150 млн. гектардан зиёд майдон ободонлаштирилди. Боғ ва хиёбонларга, кўча ва йўл бўйларига минглаб тулгул, мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Ариқ-зовурлар тозаланди, дарахтларга шакл берилиб, оқланди. Болаларнинг ўйин майдончалари, спорт мажмуалари, бозорлар, бино ва иншоотлар, зиёратгоҳлар, қабристонлар тартибга келтирилди. Тонналаб чиқиндилар қақриб ташланди. Кеса ва ногиронлар, боқувчисини йўқотган ёлғиз қариялар, кам таъминланган оилаларнинг уй-жойлари таъмирланди.

Хуллас, халқимиз ўзининг қадимий ва боқий байрамларидан бири Наврўз айёмини покизалик ва эзгу умидлар билан қарши олмақди.

Ўз муҳбиримиз

-Тошкент вилоятининг Чиноз туманидан кўнғирок қилаялман. Исми Дилдора, ёшим 29 да, лекин ханузгача турмушга чиққан йўқ.

-Нега? Бирор камчилигиниз борми? Ёки оилавий шароитингиз...

-Оилада 11 нафар фарзандимиз. Қизлардан кенжасиман. Мени кўпроқ оиламиздаги нотўғри муҳит қийнайди. Эсимни таниганимдан буён ака-ука, опа-сингиллар ўртасида ноахиллик ҳукмрон. 17 ёшимда акам билан жанжаллашиб ўйдан бош олиб чиқиб кетдим. Чунки отам ҳар икки гапнинг бирида "Сенларни дунёга келтириб қўйдик, паспортига бор, ўз кунларингни ўзларинг кўринглар" деб кўп бора такрорларди. Онам эса ёшлигимизда олиб берган иккитагина палтони таъна қилиб яшайдан чарчамайди. Охири ўзим мустақил яшашга қарор қилдим. Тошкентга келиб Чорсу бозорида савдо қила бошладим. Хар ойда икки марта уйга бориб пул ташлаб келаман. Ота-онам пулларимни индамай олишади-ю, «қаерда нима қилиб юрибсан? Қандай йўллар билан пул топаёсан?»-деб бир оғиз сўрашмайди. Ўзимдан етти ёш катта олам бор. Ҳали турмушга чиқмаган. Ахир қандай қилиб оила қурсин-отамнинг оламга айтадиган гапи «уйни тезроқ бўшат» дейиш бўлса, онам қаргашдан чарчамаса, яқинда олам билан онам ўртасида юз берган бир жанжалнинг гувоҳи бўлиб қолдим. Олам ёши ўтиб қолганига қарамай, ўзи учун сеп йиғиб юрарди. Онам: «Бу сарполарни йиғишдан фойда йўқ, энди кий», деди. Олам: «Йўқ, киймайман», деб оёқ тираб туриб олди. Ўртада даҳанаки жанг бошланиб, онам: «Илоё, мана шу йиққан сепларингни ўн иккита тобунгга ёнай»,-

деб қаргади. Опам бечора зор-зор йиғлади. Ўша куни уйда ётиб қололмадим. Яна Тошкентга қайтиб кетиш учун, кўчага чиқиб қўшнимизнинг қизларига дуч келиб қолдим. Опа-сингиллар даладан қайтишаётган экан. Бир-бирлари билан чақ-чақлашиб, кулишиб келардики, улар-

ган бир йигит бор. Исми Соҳибжон. Шу йигитгина кўнглим соҳиб бўлса керак деб ўйлардим. Афсус... уни ҳам тақдир менга кўп кўрди. Онаси: "Ота-онасининг уйидан бош олиб кетган қизни келин қилмайман", -депти. Буни Соҳиб ака рўй-рост менга айтди.

ота-онамни уйда ош бермайман. Сизларга менинг бахтим эмас, пулим керак», -дедим. Шу билан турмуш қуриш ҳақидаги гапга яқун ясалди.

-Онангизга бундай кўпол муомала қилмаслигиниз керак эди.

- Уйимиздан ҳам, оиламиздан ҳам кўнглим қолган. Мен худди ўнта боласи бор, эри касал аёлга ўхшайман. Тинмай пул топаман, кияман, яхши овқатлар ейман. Ҳамма нарса етарли. Лекин, бахтим йўқ. Бир куни мен йўқлигимда катта акам Тошкентга келиб, ижара уйда турадиган "товар"ларимдан икки қутисини олиб кетибди. Орқасидан бориб жанжал кўтардим. Акам: «Ўзинг анчадан буён уйга пул олиб келмай қўйдинг», -дея баҳона қилди. «Исिम-фоҳиша», бўйнимга илган тилло маржонларим "лаънат тоши-ю", пулларим арзанда бўлиб қолдим!»-дея зор-зор йиғладим. Яшайдан чарчадим, тўйдим, «Нега мени дунёга келтирдингиз?»-дея отамга бақиргандим. «Яшагинг келмаса, ўзингни ўлдири!»-деб маслаҳат берди. Икки-уч кун уйда хушсиз ётдим. Опамдан бошқа ҳеч ким хонинг нима деб сўрамади. Сал ўзимга келгач, яна пойтахтга келдим. Трофимда оила қуришни таклиф этётган йигитлар талайгина. Аммо улардан нафратланаман. Дунёда мен билган эркаклардан биттаси ўз фарзандини дунёга келтирганини таъна қилиб яшаётган ношуд отамми? Ўз синглиси орномуси, шаънини тикиб топиб келаётган пулларга кун кечираётган акаларимми? Айтинг, шуларни эркак деб бўладими? «Агар эркак зотининг аҳволи шу бўлса, эрсиз ўтганим бўлсин», -деб қўйдим. Энди мен нима қилай? Айтинг, опаҳон?

-Ота-онангиз билан гаплашиш имкони борми?

-Ҳа, иложи бор. Уйимизнинг телефон рақамини ёзиб олинг. Лекин фойдаси йўқ.

Дилдора: «Вақт топсам олдингизга борарман», -деди-ю, телефон гушагини жойига қўлди.

Орадан икки кун ўтиб Чинозга, Дилдора тўғрилиб ўсган хоннадон кўнғирок қилдим. Гушақни Дилдоранинг отаси олди.

-Ассалому-алайкум, амаки.

-Сизга ким керак? Тезроқ гапиринг, пешин намозини ўқишим керак, -деди у зардали овозда.

-Сиз билан қизингиз Дилдора ҳақида гаплашиб олмақчийдим.

-Менинг ундай қизим йўқ. Бошқа безовта қилманг, -дея тақ этиб гушақни жойига қўйди. Ё, алҳазар ўн битта фарзандни дунёга келтирган бу ота жойнамоз устидан нималарни сўраб илтижо қиларкин? Бу саволнинг жавоби менга қоронғу. Мен ҳам ўз шаштимдан қайтмадим. Кечга бориб яна ўша таниш рақамларни тердим. Хайрият, бу сафар гушақни Дилдоранинг опаси олди. Унинг саъй-ҳаракати туфайли онаси билан гаплашишга муяссар бўлдим.

-Дилдора жуда ҳам қайсар, айтганини қиладиган, шаддат қиз. Отасига ҳам, менга ҳам тап тортмасдан гап қайтараверди. Бу отам, бу онам хурмат қилишим керак, деб ўйламайди, -деди она. Биз ҳам унинг бахтли бўлишини истаймиз.

Она билан суҳбатимиз шу тарзда яқун топди. Энди кўнглиمنى шубҳа-ғумонлар ўрай бошлади. Нега бу қиз ота-онаси, ақинларини шунчалар ёмон кўради? Нега улар қалбига йўл топишга ҳаракат қилмайди? Ў қандай ҳаётни истаётганини ўзи биладими? Бу оиланинг пароканда бўлишига, ота-онанинг фарзанддан, фарзанднинг эса оиласидан кечишига ким айбдор? Айтинг, азизлар, ким айбдор?
Нигора Йўлдошева

КИМ АЙБДОР?

га ҳавасим келди. Кийимлари юпун, уйлари кўримсизгина бўлса-да, бир-бирларига меҳрибон эдилар. Бизнинг эса бойлигимиз етарли бўлса-да, кўнглимиз зада, юрагимиз бўм-бўш, меҳрга ташна. Шуларни ўйларканман ич-ичимдан ёғилиб келаётган йиғини қайтаролмадим.

-Пойтахтда бирор дўстингиз, ёки қариндошингиз борми?

-Ҳа, бу ерда ҳар қалай ёлғиз эмасман. Мени тушунувчи, хистуйғуларимни хурмат қилади-

-Онангизга турмушга чиқшингиз, оила қуришингиз кераклиги ҳақида айтиб кўрмаганмисиз? Нима бўлганда ҳам она, сизни тушуниши керак?

-Бир куни онамга: "Севган йигитим бор, ўшанга турмушга чиқаман, тўйни Тошкентда қиламиз", - дедим. Онам: "Ҳеч бўлмаганда маҳалла-кўйга ош қилиб бермайсанми?"-деди. «Йўқ, мени «қизим» деб тан олмаган

буда одамларнинг кўзини ўқимишли қилиб кўрсатмоқчимисан? Олима бўлсанг ҳам, бир кун кели менинг хотиним бўласан. Нафақат автобусда, бошқа жойда ҳам қўлингда бунақа матоҳни кўрмай. Бир амаллаб тикувчилик курсини битириб ол, шунда ҳам бўсага хатлаб кўчага чиқишингга йўл қўймайман. Уйда болаларнинг кийим-бошини тикиб берсанг ҳам катта гап", -деб газетани икки қўллаб бураб-бураб ёғимлаб қўлимга тутқазди. Гўё юрагимни ёғимлагандай, шундай ачиддики, шундай ачиддики... Ўзимни тутиб туролмай: "Гуноҳим автобусда газета ўқиганимми", -деб йиғлаб юбордим. Айтинг, у мени жуфти ҳалолликча олаётганими ёки чўриликча?

Кўнғирокларингиз...

ҲЕЧ КИМНИНГ ТҮЙИ ҚАЙТМАСДИ

-Ёшим 18да. Яқинда мени унаштириб қўйишди. Албатта ота-онаминг изми билан. Ўзимга қолса рози бўлмасдим, -дея сўз бошлади. Сирдарёдан кўнғирок қилаётган Раъно исмли қиз.

-Нимага?

-Э, ҳали ҳеч гап йўғу, менга: "Синфдош ўғил болалар билан гаплашиб турганингни кўрсам, ўзингдан кўр", -деб дўқ қилади қалиғимиз. Ахир бир синфда 10 йил ўқиганмиз. Энди улардан юз буришим керакми?

-Шунчалик ҳам рашқчими?

-Рашқчиём гапми? Мен 4 йилдан бери "Оила ва жамият"нинг бирорта ҳам сонини қолдирмай ўқийман. Яқинда ўқишдан қайтаётиб газета дўқони-

дан уни харид қилиб олдим. Уйга келиб ўқишга сабрим чидамай автобусда ўқиб келаётсам, кимдир тепамда тикилиб тургандай туюлди. Бошимни кўтариб қараб музлаб кетдим. Анвар менга еб қўйгандай қараб турибди. Индамай газетани ёпиб, аччиғимдан салом ҳам бермай, юзимни ойнага буриб олдим. Навбатдаги бекатда автобус тўхтади. У менга "Туш, гап бор", - деди дағаллик билан. Тушгим келмаса ҳам одамларнинг олдида изза қилмасин деб тушдим. Автобусдан тушишим билан қўлимдаги газетани юлқиб олиб: "Юр бу ёққа", -деб йўлакка бошлади. Мен ҳайрон, нима гуноҳ қилдимки, менга бунчалик важоҳат билан муомала қилади. Бироз юргангиздан кейин менга буйруқ бераёпти: "Нима, авто-

бусда одамларнинг кўзини ўқимишли қилиб кўрсатмоқчимисан? Олима бўлсанг ҳам, бир кун кели менинг хотиним бўласан. Нафақат автобусда, бошқа жойда ҳам қўлингда бунақа матоҳни кўрмай. Бир амаллаб тикувчилик курсини битириб ол, шунда ҳам бўсага хатлаб кўчага чиқишингга йўл қўймайман. Уйда болаларнинг кийим-бошини тикиб берсанг ҳам катта гап", -деб газетани икки қўллаб бураб-бураб ёғимлаб қўлимга тутқазди. Гўё юрагимни ёғимлагандай, шундай ачиддики, шундай ачиддики... Ўзимни тутиб туролмай: "Гуноҳим автобусда газета ўқиганимми", -деб йиғлаб юбордим. Айтинг, у мени жуфти ҳалолликча олаётганими ёки чўриликча?

Равно бир мuddат жимиб қолди.

-Синглим Анварни аввал танирдингизми?

-Йўқ, у биздан икки маҳалла нарида туради. Тижорат билан шўғулланаркан. Онам: "Мени десанг, шу йигитга тегаган. Ота-онаси бадавлат, баобру инсонлар экан, йўқ десанг берган сутимга рози эмасман!", -деб туриб олгач, ҳеч нарса дея олмадим.

-Кечирасиз, яхши кўрган йигитингиз бормиди?

-Мени бир йигит кўз остига олиб юрганини пайқардим. Аммо у билан на хат орқали, на учрашиб гаплашмаганмиз. Ҳозир Тошкентда ўқияпти. Таътилга келган пайтлар, кўчадами, тўйдами нигоҳларимиз тўқнаш келиб қолса ўзимни алланечук ноқулай ҳис этардим. Бор гап шу.

-Сизга нима деб маслаҳат беришга ҳам ҳайронман. Тўйни қайтардингиз ҳам дейлик. Лекин сиз: "Тўйи қайтган қиз" тамғасини олишга ро-

зимиз? Тенгдош дугоналарингизнинг таъқибли нигоҳларига бардош бера олармикансиз?

-Мен тўйни қайтарадиган бўлсам, сиздан маслаҳат сўраб ўтирмасдан таваққал қилган бўлардим. Қайлиғим "нимага шундай?" -деб ўзимда жавоб топа олмаганим учун маслаҳат соляман.

-Синглим, сизнинг тақдирингиз аллақачон қолипга жойланган, уни бошқа қолипга солишни ният қилган бўлсангиз, буни қайтарган деб маслаҳат берган бўлардим. Чунки тўйи қайтган қизга одамлар паст назар билан қарашади. Маҳалламизда икки қариндош ўзаро келишиб фарзандларини унаштириб қўйишди. Йигит ҳарбий хизматда эди. Келиб: "Ўйланмайман, севган қизим бор", -деб оёғини тираб олди. Фотиҳаси бузилди. Йигит ўз муродига эришди. Лекин бир беғуноҳ боқира қизнинг шаънига доғ тушди. Иллар ўтиб турмуши бузилган бир йигитга турмушга чиққанда шўрлик. Сизга ҳам шу кунни раво кўрмайман. Йигитингизнинг сизга муомаласи борасида тўхталсак, унинг ўла ҳаёлида тижорат ишлари айланади. Сиз илм-маърифатсиз ҳаётни тасаввур қила олмайсиз. Ҳаётда ҳеч бир муаммо йўқки, ечимни бўлмаса. Бунинг учун мустаҳкам ирода, бир-бирини тушуниш, тўғри йўл бўлмаса, айланаб ўтиш сўқмоқлари бисёр. Насиб бўлса ҳаммаси яхши бўлиб кетади. Синглижоним, яхшимми, ёмонми ҳеч кимнинг тўйи қайтмасин.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

ЭЪЛОНЛАР!

Азиз МУАТТАР!
Таваллу кунингиз билан чин қалбдан табриклайман! Келин бўлаётган хонадонингизга бахт, қувонч, кўп-барака олиб келишингизни Аллоҳдан тилайман.
Дўстларингиз номидан Робия Зиёда

Меҳрибон МУНИРА ойшонимиз!
Сизни 36 баҳорингиз билан табриклаймиз. Узоқ умр кўринг. Бахтимизга доимо соғ бўлинг. Фарзандларингиз номидан Моҳира

Хурматли ФЕРУЗАХОН Тўлаева!
Таваллу кунингиз билан табриклаймиз. Узоқ умр, ишларингизга зафарлар тилаймиз. Ҳамиша баҳор гуллари каби очилиб юринг.
Таъмир-қурилуш ОХЖ аъзолари Қарши шаҳри

Қадри ва ҳурматли ЖОНИБЕК ака ва севимли укам ШАХЗОДҲУЖА!
Сизларни таваллу айёмларингиз билан чин юракдан табриклайман. Дунёнинг гўзал тилакларини сизга тилайман.

Хаётда шундай инсонлар борки уларга ота-миздек суяниб, эъзозлаймиз. Юсуп ака Рустамовни шундай қадрлаймиз. У киши вазирликларда ишласа-да, иккинчи мутахассисликини эгаллаш учун, билим олишдан вақтини қизганмади. Биз қаттиққўл, талабчан ва меҳрибон устозимиз билан фахрланамиз. Ундан турмуш сабоқларини ҳам ўргандик. Юсуп аканинг оиласи ҳам ҳавас қилгудек. Рафикаси Марҳаматхон ая бизни ҳамиша меҳр билан кутиб олади. Улар 8 фарзанд ўстиришди. 40 дан зиёд набирали бўлишди. Ҳозир ҳам ЎЗМУ қошидаги кадрлар бўлими бошлиғи, ҳуқуқшунос вазифасида ишляпти. Муҳтарам устозимиз Юсуп ака Рустамовни 20 март куни қутлуг 75 ёшга тўлишлари билан табриклаймиз! Оллоҳдан узоқ умр, мустаҳкам соғлиқ тилаймиш!

ОТАДЕК ҚАДРИ

Курсдошлар учрашувининг бош ташкилотчиси Олимжон ИСАХОНОВ, бош ҳомийси Шавкат ШОУМАРОВ

Кутлов

ТИЛАК

(Юсуфжон РУСТАМОВга мувашиша)

Юксак-юксак тоғларнинг бошларида қор бўлади,
Саодатли санъаткорнинг қўлларидан тор бўлади,
Уммон қалбда инсонларнинг дилларида ор бўлади,
Фароғатли юрт фарзанди кексайганда нор бўлади,
Жазм этса асл эрлар Фарҳод каби топар кучин,
Осмон каби бағри кенгайир савақатли дўстлар учун,
Номингас, сиздиқилан адо этар барча бурчин,
Қураганини кўриб дейсиз: "Бунадай зотлар мисли лочин!"
Улар қалби ва сўзлари жўшиб оқар сойдек ҳали,
Дўстлар кўриб қувонади, г жинглаган тойдек ҳали,

Алқоматли бирозарим нурали юзи ойдек ҳали,
Елка қоқиб айтар сўзи дилга ёқар мойдек ҳали...
Таҳсинларга сазоворлар чуқур, маҳкам илтизарин,
Муроа топиб бораётир бағридаги юдузларин,
Илм боғин яшнатади илмтааб ул-қизларин,
Шукр айлар бу неъматга ҳар дам кеча-кундузларин,
Бахт дарёси жўшиб оқсин, тўлақилларга тўлақ бўласин,
Етмиш беш ёш баҳорингиз ушбу наҳор қутлаур бўласин,
Шаҳнам қадам фарзандларнинг насибаси бўлақ бўласин,
Ёрқин бўласин юрар йўли, умр йўли ёруғ бўласин,
Шону шавкат офтоб янглаур бу йўлларга чароғ бўласин!
Менглибоб МУРОДОВ
КониMex тумани

МЕҲМОНДОРЧИЛИҚДА

Меҳмон кутарканмиз, меҳмон бўлиб борарканмиз, ҳоҳлаймизми-йўқми — тўкин дастурхон атрофида ўтиришимизга тўғри келади. Баъзан оқибатини ҳам ўйламай егуликлару ичкиликларни аралаштириб ошқозонимизни ахтаришга тушамиз. Аслида эса қондаларга ришга этилган керак. Айниқса спиртли ичимликлар борасида. Масалан, кимнингдир бош оғриғи бўлса, қизил вино ичмагани маъқулдир. Қизил вино бош оғриғини кўзатиши мумкин. Қизил вино юраги хасталарга мос келади. У қондаги холестерин моддасини паясийтиради. Кимнингдир ичакларида муаммо бўлса, қизил винодаги моддалар даволайди ҳам. Агар қонда қанд миқдори ортқ бўлса, кичик бир қадах ароқ ёки вино кифоя қилади. Агар шамоллаган бўлсангиз - бир стакан қизил винога 30 гр. қанд, 1-2 донна қалампирмунчок, таъмга қараб мурч кўшиб 2-3 минут қайнатинг-да, иссиғида ичиб олинг. Ошқозон гастрити билан хасталанганлар оз-роққина ароқ ёки коньяк ичганларини маъқул. Фақат оч қоринга эмас. Гастрити бор одамлар шампан виноси ва лимонад ичмасликларини лозим. Агар сиз қоматингиз бузилишини истамасангиз, бир қадах оқ вино билан кифояланг. Унда калория ниҳоятда оз миқдорни ташкил этади.

Маслаҳатхона

Д. БЕКЧОНОВА тайёрлади

Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳар "Оила зийнати" Маркази қизларни ва келинчаларни оилавий ҳаётга тайёрлаш мақсадида қуйидаги касблар бўйича ўқув курсларини ташкил этди. Марказда кам таъминланган оила фарзандлари бепул ўқитилади.

Ўқув муддати 2 ойлик курслар.
• Бичиш-тикиш • "Элита" усулида пардалар, чойшаблар ҳам тикиш • Бисерлардан фойдаланиб тикиш • Бошланғич компьютер билимлари ҳам (Windows 2000) • Олий даражада торт ва салатлар тайёрлаш • Массаж • Сартарошлик • Косметология • Маникюр

Ўқув муддати 3 ойлик курслар
Курсларни битирган ўқувчиларга махсус сертификат берилади.
Манзил: "Халқлар Дўстлиги" метроси. Фуркат кўчаси 1 уй. Мўлжал: Республика спорт кўмитаси. Ўқитувчилар малака ошириш институти жойлашган бино 2 қават, 202 хона.
Телефон: 45-18-42, 98-07-78, 29-28-58, 65-76-78

Профессор Эргаш Салимов клиникаси барча турдаги аллергия, бўғин, ошқозон-ичак хасталиқларини, касалманд, нимжон болаларни махсус усулларда даволайди. Бронхиал астма хасталиғида гормонал дорилар қўлланмайди. Аллергия касалликларини аниқлаб, даволашда турли аллергияларни қўйиб sinalади. Иш вақти соат 8 дан 17 гача.
МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент, Уйғур Ҳўжаев кўчаси, 4-уй, 10-хона. Автобуслар — 27, 35, 46, 53, 91. Трамвай — 8. 1-шаҳар клиникаси бекати. Тел: 49-43-33, 144-64-30.

Ўқув маркази барча хоҳловчи хотин-қизларни 1-2-3 йиллик юқори малакали шукучилар курсларига ўқишга таклиф этади.
Шунигаек, қисқа муалламли ўқув курслари ҳам фаолият юришмоққа:
3 ойлик
• Бичиш-тикиш 3-6 ой; • Парда ва чойшаблар тикиш (Элита);
• Эркалар костюм ва шими;
• Юмшоқ ўйинчоқлар ва сунъий гуллар тайёрлаш
• Қандолатчилик; • Сартарошлик 3-6 ой; • Уй ҳамшираси;
• Массаж (умумий ва нуқтага) 2 ой
Ўқишни битирганларга диплом сертификат берилади. Ўқишни малакали ўқитувчилар олиб боради.
Манзил: Янгибод даҳаси, "Мадавний моллар" базаси биноси ичида.
Мўлжал: Янгибод бозори ва Янгибод кинотеатри оралиғида
Автобус 5, 26, 23, 30, 61, 104, 119 Микроавтобус: "Раф": 18, 57, 80, 15 "Отойул": 45, 39,

Очиг "Нефть Таъминот" акционерлик жамияти, акционерларнинг йиллик умумий мажлисини 2004 йил 16 апрелида соат 16:00 да жамиятнинг мажлислар залида ўтказилишини **МАЪЛУМ** қилади.

1. "Нефть Таъминот" акционерлик жамияти ижро органи раҳбарининг 2003 йил давридаги молия-иқтисод бўйича йиллик ҳисоботи.
 2. 2004 йил бизнес-режанинг тасдиқлиши.
 3. Жамият тафтиш комиссиясининг баҳариланган ишлари бўйича ҳисоботи ва аудитор текшируви хулосаларининг якуни.
 4. Бухгалтерия баланси ва уни тасдиқлаш.
 5. 2003 йилдаги соф фойданинг (дивидент) тақсимоти.
 6. Ижро орган раҳбарини жорий йил учун сайлаш ёки шартномани тўхтатилиши ҳақида қарор қабул қилиш.
 7. Тафтиш комиссияси аъзоларига ўзгартиришлар киритиш.
 8. 2004 йил учун аудиторни сайлаш ва хизмат ҳақини белгилаш.
- Акционерларнинг реестри 2004 йил 16 мартдан ёпилади.
Манзилимиз: Мирзо Улубек тумани, Толибжон Содиқов кўчаси, 14-уй.
(мўлжал, Тошкент Эксковатор заводи рўпарасида, 4-троллейбуснинг охириг бекати ёки 3-трамвайнинг охириги "Дархон" бекати).
Акционерларни рўйхатга олиш 2004 йил 16 апрел соат 15:00 да бошланади.
Бошқа маълумотлар учун 137-12-88 номерли телефон орқали боғланишигиз мумкин.

Ҳафта давомида ҳаво ўзгариб туради. Вақти-вақти билан ёмғир ёғиб, баъзи юлларга туман тушади.
Кечаси ҳарорат 0°-5°, 2°-7°, жанубда 4°-9° илик бўлади. Кундуз 5°-10°, 10°-15°, жанубий ҳудудларда 7°-12°дан 14°-19° гача ўзгариб туради. Республикамининг шимолида ҳарорат кечаси 0°-5°, 2°-7° илик бўлиб, кейинчалик 2° совуқ билан 3° атрофида илик бўлади.

"Оила ва жамият" газетаси тахририяти Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати **Бўритош Шодиева**га отаси Амин отанинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

КҮЙ (21.03 — 20.04). - Ҳафта таассуротларга бой бўлади. Келажакдаги муваффақиятингиз шу ҳафтадаги ҳал қилувчи қарорингизга боғлиқ.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Ҳамма нарсанинг чегараси бор, кучингизга ҳаддан ортқ ишонмасликни маслаҳат берамиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Сешанба куни ҳамкорларингиздан янши таклифлар эшитасиз. Келган омадни қўлдан чиқарманг.

КИСКИЧБАКА (22.06 — 22.07). - Қатор муваффақиятларни қўлга киритасиз. Яна интилангиз бундан ҳам кўпроқ ютуқларга эришасиз.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Жамиятдаги ишларга берилиб кетиб, оилангизни унутиб қўйманг. Оилангиз учун кўпроқ вақт ажратинг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Яна эски муаммолар билан бошингизни қотиришад. Ҳаётингизни бир маромга солиш учун анчагина куч сарфлайсиз.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Тиришқоқлингиз тўфайли дўстларингиздан анча илгариласиз. Юлдузлар келгуси омадингиздан дарак бермоқда.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Ўзингизга қаттиқ баҳо бериб юборишингиз натижасида танқидга дуч келасиз. Ўзгалар фикри билан ҳам ҳисоблашинг.

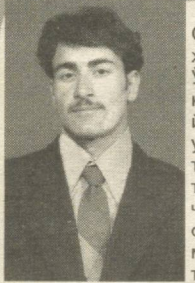
БАШОРАТИ

ЎҚОТАР (23.11 — 21.12). - Тақдирнинг синовлари сизни синати мумкин. Ўзингизни йўқотмасдан ҳаммасини энгишга ҳаракат қилинг.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Мўлжаллаган режангиз чиппака чиқиши мумкин. Ҳафта бўлманг. Шу ҳафта бироз дам олишингиз керак.

ҚОВҒА (21.01 — 18.02). - Фикрингиз бошқаларникига тўғри келмас, бахсланишдан аввал, ўзингизга танқидий кўз билан қаранг. Жума-омадди кун.

БАЛИК (19.02 — 20.03). - Янги дўстлар орттириб, улар ёрдамида янги бизнесга қўл урасиз. Агар ишга жиддий киришсангиз катта даромад эгаси бўласиз.

Ёшим 22 да. Оиламизда кенжа ўғилман. Ўзим жуда очик кўнгли, кувноқ йигит бўлганим учун барча билан тил топишиб кетавераман. Устачилик қиламан, фермада ишлайман, яна бўш вақтим қолди дегунча ота-онамга ёрдамга шошиламан. Бизлар асосан чорвачилик ва деҳқончилик билан шуғулланамиз. Тенгдошларим билан хат орқали дўстлашишни истайман. Гоҳида шеърлар ёзиб тураман. Агар ушбу шеърим севимли газетам саҳифаларида чоп этилса, бошим кўкка етарди.

ОНАЖОН
Онажон тунларни ўтказиб бедор, Гоҳида куйидай ёниб бегубор, Кучоғингизда ўсдим соғу саломат, Оллоҳдан тилаб менга ҳаловат, Дуоингиз бўлсин доим ижобат!

Юрагингиз парчасиман онажон! Сиз эккан гул гунчасиман онажон! Орзуингиз олчасиман онажон, Уйингизнинг қувончиман ҳар қачон, Дуо қилиб яшанг, азиз онажон!

Ахрор РОСАЕВ
Қашқадарё вилояти, Чирокчи тумани, Чорвадор ж/ш хўжалиги, Шамолкудук қишлоғи.
инд: 731609

Ёшим 17 да, 11 синфда ўқийман. Феъл -атворим тарози буржидагиларникидек. Мен айнан "тарози" буржидаги одамлар билан танишмоқчиман. Негаки, ўзинга ўхшаган одам фақат бурждошинг бўла олади ва сени тушунади. Болалиқда жарроҳликни орзу қилдим. Вақт ўтиши билан бу касб эгаси бўлиш учун жуда кўп машаққат чекишим кераклигини англадим ва таржимонликни танладим.

Устозим айтган эди: "Икки касбда инсон ҳаёти қўлингга берилади: докторлик ва ўқитувчилик". Ушанда «Агар доктор бўлмасам, ўқитувчи бўламан» дегандим ўзимга-ўзим. Мен бадиий асарлар ўқишни, инсон ҳаёти акс этган филмлар кўришни, мусиқа тинглашни (айниқса, С. Назархоннинг услубига хос) яхши кўраман. Севимли асарим—«Евгений Онегин». Яна руҳиятга оид манба ва қўлланмалар жону

Табиатан жуда ҳам шўх, ҳазилқаш, хушчақчақ ва сал жаддорман. Кўз ва қиш фаслларини ёқтираман. Бадиий китоблар ўқиш, мусиқа тинглаш, расмга тушиш ва ҳаёб суриш жону дилим. Спортнинг футбол, велоспорт турларига қизиқаман ва мунтазам шуғулланиб тураман. Келажақдаги орзуим адвокат бўлиш. Ҳаётдаги ширим: "Тилбахшнинг калити" ҳамда "Янги дўст топсанг, эски дўстни унутма!"

Янги дўст топганимда, эскисини унутма, Синалмаган кишининг этагидан кўп тутма.
Кимдир сени қалбинг-ла ўйнашса-ю, хор қилса, Ундай дўстингни унут, кўп кутма, ё, кўп кутма.
Янги дўст топганимда, эскисини унутма.
Фотима АШУРОВА,
Бухоро шаҳар Шарқ-2 кўчаси, №14 уй, №30 хона
инд: 705007

Мен 1956 йил 17 майда туғилганман. Турмуш уртоғим Худойбердиева Зулхумор 1957 йил 1 майда туғилган. Касби-кутубхоначи. 5 нафар фарзандимиз бор. 2 кизим турмушга чиқиб кетган, 2 кизим ва ўғлим мактабда ўқишади. 4 неварам бор. Ўзим "Кўпаки" Алоқа бўлимида 16 йилдан буён хизмат қиламан. Ҳаётнинг аччиқ-чучуғини тотган, кўпни кўрган яхши инсонлар билан оилавий дўст бўлмоқчимиз.

Ш. ХУДОЙБЕРДИЕВ,
Самарқанд вилояти, Пайариқ тумани, Янгибод ш.х, Кўпаки А/Б
инд: 704416

Мен 1984 йилнинг 18 мартда навқирон ва азим шаҳар Бухорода балиқ (хут) буржи остида таваллуд топанман. Маълумотим-ўрта махсус. Мутахассислигим-хуқуқшунос-иқтисодчи. Ҳозирда "Бухороирқурилиш" трестига қарашли Бухоро КМКсида ходимлар бўлими муҳандиси лавозимда ишлаб келяпман. Бадиий ва хуқуқий китоблар ўқиш жону дилим. Спортнинг волейбол ва стол тенниси турларига қизиқаман. Сир сақлашни яхши кўраман. Алдоқчи, фирибгар, иккиюзламачи инсонлардан нафратланаман. Инсон ҳаётидаги энг ноёб нарса-унинг ўзгалар билан дўстлигидир. Шундай экан, менга ёши, маълумотидан қатъий назар ҳамфикр, самимий, беғараз дўстлар мактуб йўллашини интизорлик билан кутиб қоламан.

Дўст дема гар нозу неъмат устида, Урса лоф: "Дўстимсан, азиз, меҳрибон".
Дўст удир-дўстига чўзда қўлингизни, Дўсти бўлганида ночор, нотавон.
Феруза УМУРОВА,
Бухоро вилояти, Бухоро шаҳри, А.Набиев кўчаси, 117-уй

дилим. Гўзалликни қадрлайман. Ҳаммани ҳайратлантирган нарса мен ҳайратлантирмайдим. Айрилиқ билан тугаган севгини ёқлайман (шундай ҳолда тугаган фильм, бадиий асар воқеаларини яхши кўраман).

Жаҳон тиллари университетига тайёргарлик кўряпман. Самимий, айниқса, ақлли одамларни қадрлайман. Танишмоқчи бўлган "тарози"ларнинг ёши мен учун фарқсиз.
Жамила СОБИРОВА
Қорақалпоғистон Республикаси, Тўрткўл тумани, Б.Аббосов кўчаси, 78-уй.

Бизлар-беш дугоналар Шофиркон туманидаги Алишер Навоий номили марказий кутубхонасида китобсевар дўстларимизга хизмат кўрсатамиз.Мақсадимиз ушбу саҳифа орқали ўз дўстларимизни топмоқчимиз.
Лобар, Шалола, Мактуба, Махлиё, Васила Бухоро вилояти, Шофиркон тумани, Файзулла Хўжаев кўчаси, А. Навоий номили марказий кутубхонаси, инд: 706514

Ёшим 18да, талабаман. Бухоро вилояти Шофиркон туманидаги иқтисодиёт коллежида ўқийман. Бўш вақтларимда тиббиётга тааллуқли китобларни ўқийман. Менинг ушбу мактубим тенгдошларимни бефарқ қолдирмайди деган умиддаман.
Рухсора РАЖАБОВА,
Бухоро вилояти, Шофиркон тумани, Бухоро 1-кўчаси 1-уй.
инд: 706514.

Дўстлик-ҳаётимиздаги энг зарур нарса. Умиримиз гарчанд роҳат-фароғатда ўтса ҳам, ҳеч кимса ҳаётини дўстсиз ўтказишни истамайди. Шунинг учун бўлса керак, севимли ширимиз Эркин Воҳидов:

Дўст кидир, дўст топ жаҳонда, Дўст юз мингта бўлса оз-деб шеър битмаганлар.
Қадрдоним "Оила ва жамият"! 2003 йилдаги 10-сонингда эълоним босилиб чиққан, турли-туман вилоятлардан мактублар кела бошлади. Биринчи бор дўстлик хати олган кунимни эсласам, шодланиб кетаман. Чунки туғилган кунимда илк дўстлик мактуби мен учун совға бўлган эди. Турли тоифадаги одамлар билан танишдим, яхши дўстлар орттирдим. Улар билан ҳалигача мактуб орқали хабарлашиб тураман ва бундан жудаям хурсандимиз. Ажабмас, бу йил ҳам шун-

дай бўлса... Бирок баъзи дўстларим билан дўстлик ришталаримиз узилиб кетди. Билмадим... балки ўз сабаблари бордир? Наврўз арафасида 19 ёшни қарши оламан. Самарқанддаги 2-сон педагогика билим журтининг 4-курс талабасиман. Яқинда "Ёш журналистлар мактаби"нинг 1 йиллик курсини тугатиб сертификатга эга бўлдим. Табиатан ҳамма нарсага қизиқаман. Ҳозирча шу. Кейинги маълумотларни дўстлашганда билиб оларсизлар. Марҳамат, менга ўзбек, рус, тожик тилларида мактуб ёзинглар, ҳақиқий дўст бўлиб қоламиз

Гулшан ЖАЛИЛОВА,
Самарқанд шаҳри, Душанбе кўчаси, 7-уй,
инд: 703044

Севимли "Оила ва жамият"! Биз оиламиз билан ҳар бир сонингни қолдирмай ўқиймиз. Ҳар бир саҳифанг бизга ёқади. Биз опам билан бирга бошқа тенгдошларимиз сингари турли шаҳар ва вилоятлардан дўстлар орттиришни хоҳлаймиз. Бўш вақтларимизда мусиқа тинглаймиз, турли хил пишириқлар тайёрлаймиз ва чеварчилик билан шуғулланамиз. Ёшимиз 17 ва 18 да. Биз билан дўстлашни истаганлар учун манзилимиз:

Малоҳат ФАНИЕВА,
Бухоро вилояти, Шофиркон тумани, Саврак II кўчаси, 59-уй.
инд: 706520.

Оилада тўнғич фарзандман. Мактабда устозларимиз ҳар доим дўстликнинг қадрига етиглар, деб кўп бора таъкидлашади. Мен ҳам дўстларим кўп бўлишни истайман. Россияда ҳам, АКШнинг Флорида штатида ҳам дўстларим бор. Ҳозирда инглиз ўқув марказида ўқияпман. Бўш пайтларимда газета ва китоблар ўқийман. Мактабдошларим Наргиз, Дильнурий, Гузал, Юлдуз билан жуда яқин дугоналаримиз. Мен билан дўст бўлишни истовчи тенгдошларим мактубларини кутиб қоламан.

Ойсанам РАМЕТУЛЛАЕВА,
Қорақалпоғистон республикаси, Кўнғирот шаҳри, Абай кўчаси, 17-уй,
инд: 743800

Мен 1987 йил 15 сентябрда Кумкўрган туманида туғилдим. Ҳозирда ушбу тумандаги А.Навоий номили 2-умумий ўрта таълим мактабининг 11"г" синфида ўқийман. Мен ўзимга дўстлар орттирмоқчиман. Мен оқўнғил, ўта қизиқувчан қизман. Ўқишдан ташқари маданий дам олишни яхши кўраман. Менга "Қиш сонатаси" сериали жуда ёқади. Унда корейс халқининг бир-бирига бўлган эъзат-ҳурмат хислатлари ёрқин намоён этилган. Актёрлар маҳорат билан роль ижро этишган. Менга "Сетора" гуруҳи ва воҳадошим М.Намозов кўшиқлари ёқади. Хориж эстрадасидан эса "50 cent" гуруҳининг "Inaer club" кўшиғи ёқади.
Келажақдаги орзуим ватаним учун, унинг фаровон ва тинч бўлиши учун хизмат қилиш.
Мен яна ҳарбийлар ҳаётига ҳам қизиқаман. Чунки улар жуда ҳам самимий одамлар бўлишади. Халқимиз тинчлигини сақлаш учун кеча-ю, кундуз хизмат қилишади. Ҳарбий йигитлар оиласига жуда ҳам садоқатли бўлишади. Фарзандларига ҳам яхши тарбия беришади.
Мен бу гапларни ёзишимдан мақсад, барча ота-оналар ўз фарзандлари ва оиласига ҳарбийлар каби содиқ бўлишсин. Бу йил "Меҳр ва муруват йили"да ҳеч бир фарзанд меҳрга зор бўлмасин.
Нилуфар ҚАЮМОВА,
Сурхондарё вилояти, Кумкўрган тумани, "Нефтчилар" маҳалласи 7-уй, 13-хонадон

Мухаббат ҳақида куй-қушиқлар эшитиш жону-дилим. «Наврўз» радиосининг бошловчиларидан Сардор Раҳимхон кўпроқ ёқади. Уларнинг ҳамма дастурларини мунтазам эшитиб бораман. Менга мактуб ёганингизда сурат ҳам юборишни унутманг.

Дилбар,
Тошкент вилояти, Чирчик шаҳри, Рамазон кўчаси, 141-уй,
инд: 702100

Дугоналарим Ҳилола, Гулноз, Лобар-тенгдошларимиз. Мен ва Ҳилола 1983 йилда, Лобар эса 1986 йилда таваллуд топанман. Гўзаллик ва самимийликни қадрлаймиз. Ҳар хил таом ва ширинликлар пишириш жону дилимиз. Мен Тошкентда пазандалик ва бичиш-тиқиш курсларини тамомлаб, ҳозирда шу хунарлар билан шуғулланиб келмоқдаман.

Дугонам Ҳилола медицина билим юртини тамомлаб, ҳозирда марказий шифохонада ТТШЁМ бўлимида катта навбатчи-ҳамшира бўлиб ишламоқда. Лобар эса 1-мактаб битирувчиси.
Гулноз РЎЗИБОВА,
Жиззах вилояти, Зафаробод тумани, Чўлпон кўчаси, 6/1 уй.

Мен 1984 йил эгизаклар буржи остида туғилганман. Бизнес марказининг бухгалтерия ва аудит соҳасини битирганман. Спортга жуда қизиқаман, айниқса спортнинг Бодибилдинг турига. Газета, мумтоз адабиётимиз, халқимиз тарихига оид китоблар ўқишни, кроссворд ечишни, мусиқа тинглашни ёқтираман. INTERNET жондилим.

Севган хонандаларим Таркан, Тату. Дўстликни жуда қадрлайман.
Агар дўстинг ёнингда бўлса, Кулоқ солса ҳар бир сўзингга. Ёлғон қўшмай сўзласа у ҳам, Тикка бокиб туриб кўзингга.
Агар дўстинг ёнингда бўлса, Ҳиёнатлар қилмайди таъсир. Ёмонларнинг ўтмайди захри, Душманинг ҳам ололмас асир.
Сарвар ТОШМУРОВО,
Қашқадарё вилояти, Шаҳрисабз шаҳри, Ўзбекистон ж/х, Янгибоб қишлоғи
инд: 731725

Саҳифани Н. ЙЎЛДОШЕВА тайёрлади.

ДАХШАТ БИЛАН ЮЗМА-ЮЗ

Оппок қорга бурканган борлик... Шоирларга илҳом, болаларга қувонч, менга эса аччиқ бир хотира олиб келади. Бундан роп-роса беш йил бурун, худди ҳозирғидай қор ёғаётган кун эди. Уша кунни мактабдан чиқиб қорбўрон ўйнавериби, соат кечки 4 бўлганини ҳам билмай қолибман. Онам, мен ярим соат кеч қолсам ҳам хавотир оларди. Шунга бўлса керак, бекатда турганимда ичимни бир нарса тирнагандай автобус ҳеч келмасди. Кўзимга фақат мендан хавотир олаётган онам кўринарди. Мен гўё йиғлаш ҳолига келиб қолгандим. Узқодан автобус кўринди-ю, кўнглим сал ёришгандай бўлди. У бекатга келиб тўхтагач, катталарга йўл беришн-ям унутиб биринчи бўлиб югуриб автобусга чиқиб, чап томондаги учинчи ўриндиққа ўтирдим. Ўтиришим билан елкамга кимдир қўлини қўйди. Сесканиб ўгирилиб қарасам, Обид деган синфдошим менга қараб илжайиб турибди.

- Ҳа, девона, роса ўйнадингми? - деди оғзининг таноби қочиб. У менга шундай лабаб қўйиб олганди. - Эҳ! Яхмалакда учиб-учиб вақт алламаҳал бўлганини ҳам сезмай қолибман. Ўзинг қардан келаяпсан? - Опамнинг олдига боргандим. Сумкаларини кўтаришиб келаяпман, хув ана, олдинги ўриндиқда ўтирибди, - деди. Обид ҳар доим дарс тугаши билан уйига чопарди, биз билан ўйнамасди. Чунки бозорда савдо-сотик қиладиган опасига ёрдам берарди. Бугун ҳам у дарсдан сўнг уйига кетиб, опасининг олдига ҳам бориб келишга улгурибди. Обид сумқадан бир ширмой нонни олди-да, бир бўлагини синдириб, менга узатди.

- Ма, ол, роса очик-қандирсан? Мен юмшоқ нонни олиб миннатдорчилик билдирдим. Ҳақиқатан ҳам қорним роса ҳам очкаб турганди. Нонимни еб бўлгунча иккита бекат ҳам ўтиб кетди. Автобус навбатдаги бекатга яқинлашар экан, Обид ўрнидан туриб, бир қўли билан елкамга қочди-да: - Яхши бор, девона, роса гап эшитадиган бўлдинг-да, - дея жилмайиб сумкаларини кўтарганча, опаси томонга йўналди. Обид опаси билан автобусдан тушаётди менга бир қараб яна жилмайиб қўйди. Мен уни орқасидан кузатиб турдим. У йўлнинг нариги томонига ўтиш учун чап, сўнгра ўнг томонига қаради. Машиналар у

ёқдан-бу ёққа ғизиллаб ўтарди. Биз ўтирган автобус ўрнидан кўзгала бошлади. Обид эса менга қараб қўлини кўтарди, мен ҳам қўлимни кўтариб, жилмайиб қўйдим. Бу пайтда Обиднинг опаси тез-тез юриб, йўлни кесиб ўта бошлади. Обид опасининг ортидан шошилиб эргашди. Шунда Обиддан 4-5 кадамча ўнг томонидан келаятган бир машинага кўзим тушди-ю, бошимга нимадир урилгандек бўлиб: "Обид!" - дея бақариб юбордим. Кўз ўнгимда Обиднинг сумкалари икки томонга отилиб кетди. Ўзи эса машинанинг устидан ўтиб ортига тушди. Кўз олдимни туман қоплаб олди, гўё. "Укажон!" - деган чинқирик овоз қулоқларим остида янгради-ю, тубсиз жарга қулагандай бўлдим. Кейин нима бўлганини билмайман. Кўзларимни очганимда аллақандай хирашира шарпалар гоҳ у ёнга, гоҳ бу ёнга тизилишарди. Қулоғимда қандайдир таниш овоз янгради. - Уйғонаяпти.

Мен овозни бир оз вақт ўтгач эсладим. Бу онамнинг овози эди. Мен қорбўрон ўйнаб уйга кеч қолганим эсимга тушиб, ўрнимдан турмоқчи эдим, бошимни кўтаришим билан кўз ўнгим қоронғулашиб кетди. Кўзларимни иккинчи марта очганимда теламда турган одамларни яққол кўрдим. Шундан кейин нималар бўлганини

бир-бир эслай бошладим. Мактабдан шошилиб уйга кетаётганимни, бекатни, автобусни, Обид билан опасини, машинанинг гуриллаган овозини, сўнгра дахшатли воқеани эслаб: "Обид!", - дея бақариб юбордим. Онам пешонамни силаб:

- Кўй болам, ўзингни бос! - деди. Мен онамнинг қўлини ушлаб: - Айтинг, онажон, Обид соғ-омонми? У тузаларканми? Унга ҳеч нима қилмадимми, айтинг, онажон, шундайми?

Онамнинг кўзлари ёшланиб, мени кучоқлаб олди: - Пешонасига ёзилган экан, болам, - дея юзларимга юзларини босиб, сочларимни силади. «Дод!»лаб йиғлаб юборгим келарди-ю, лекин йиғлай олмадим. Қарахт ҳолатда эдим. Обид бу дунёни абадий тарк этганини тушундим. Балки бу дахшатли воқеа мен сабабли содир бўлгандир?! Агар мактабдан кечга қолганимда эди, Обидни автобусда учратмасдим. У сўнгги марта менга қўлини кўтармасди, шошилмасди, йўлга қарарди, опасидан ортда қолмасди. Балки мендирман ўша воқеанинг асосий сабабчиси?! Одам пешонасига ёзилганини кўради, дейишарди. Балки Обиднинг пешонасига мана шу аччиқ қисмат мен билан учрашмаганда ёзилмасмиди... Яна ким билсин?!

Мана киш ҳам ўтди, яна баҳор келди. Эриган қорнинг остидан майин майса кўринди. Яна ойлар ўтади, яна киш кириб келди... Менинг қулоғим остида эса ўша, "укажон!!!" деган чинқирик тез-тез қалиниб туради. Ўша дахшатли воқеа кўз олдимдан тез-тез ўтиб туради... Ҳаёт эса давом этаверади.

Баҳодир ЛАТИПОВ
Тошкент вилояти
Зангиота тумани

Мен учун ҳаётдаги ҳамроҳим бўлиб қолган "Оила ва жамият" ижодкорлари ва мухлислари!

Ҳаёт қувончу ташвишлари менга ўз ҳукмини ўтказиб, яна ручка-қағоз олиб сизларга мактуб йўллашга мажбур қилди.

Агар эсингизда бўлса, «Оила ва жамият»нинг 2002 йил 38-сонида "Уни севиб хато қилдимми?" сарлавҳали дил изҳорим босилиб чиққан эди. Хатимнинг босилиб чиқиши ва бунга жавобан Афифа Ҳасан қизининг "Бу йўлда хато қилман!" сарлавҳали (2002 йил 45-сон) остидаги маслаҳатлари мени сабр-тоқатли, иродали бўлишга, умуман ҳаётимни ижобий томонга силжишига сабаб бўлди. Бунинг учун Афифа Ҳасан қизига ўз миннатдорчилигимни билдираман. У кишининг қуйидаги самимий маслаҳатлари ҳеч хаёлимдан кетмайди: "Сиз унутмангки, умр инсонга бир мартагина берилади, уни эҳтиёткорлик билан ўтказишга интилган кимса бахтга қўмилиб яшайди, ҳеч қачон дашном емайди. Магистратурани битиргунингизча сизга умрини нисор қиладиган йигитлар учраса ажаб эмас. Оллоҳдан шуни сўранг. Сизга бахт тилаб қоламан!"

Ушбу маслаҳатга амал қилиб яшай бошладим. Мен ёқтириб қолган оилали йи-

гитга севгимни изҳор қилмадим. Илоҳи борича уни қалбимдан умуман олиб ташлашга, унуттишга ҳаракат қилдим. Ниҳоят унутдим ҳам. 25 ёшга кириб илк бора севган эдим.

Энди яна севиб қолмасам керак, кўнглимга яқин йигит учрамаса керак, деб ўйлаган эдим. Йўқ, янглишган эканман. Тошкентда магистратурани битириб, туғилиб ўсган шаҳримга қайтиб келдим. Бир қорхонага мутахассис бўлиб ишга жойлашдим. Ҳозирда ҳам шу ердаман. Берилиб ишлай бошладим. Уйдагиларнинг эса: "Ёшинг ўтаяпти, дугоналаринг фарзандли бўлишди, энди сени ҳам турмушга берамиз", - дейишдан чарчашмасди. Мен эса бундай гапни ҳатто хаёлимга ҳам келтирмас эдим. Қанчадан-қанча совчиларни қайтардим. Мен сева оладиган йигит энди бўлмас керак, деб сиқилиб, эзилардим. Оллоҳдан ўша қалбимдаги йигитни ҳаётда учратишни илтижо қилиб сўрардим. Ниҳоят хаёлимдаги йигитни учратдим. Ҳа, ниҳоят мен уни учратдим. Унинг исми Нуриддин (исми ўзгартирилди). Ёнгинамиздаги қорхонада ишлайди. У менга илк бора севги изҳор қилганида эътибор бермасдан, на-

зар-писанд қилмаган эдим. Ўзининг одоби, ахлоқи, самимийлиги ва жиддийлиги билан бошқа йигитлардан фарқ қилар ҳамда шу фазилатлари билан мени ўзига тортарди.

Кунлар ўтган сари Нуриддин акага бефарқ бўлмай қолдим. Бора-бора вужуд-вужуд билан унга боғланиб

ишонмайман. Нуриддин ака ўта босик, жиддий, хушомадни ёқтирмайдиган, ҳаётнинг аччиқ-чучугини кўрган, тушунган инсон. Ҳар учрашувимизда менга тез-тез маслаҳатлар, насиҳатлар бериб туради: "Бизни ҳаётда доимо бирга бўлишимизга ва бахтли яшашимизга асосий сабаб бўлувчи омил бу — ишонч. Муҳаббатнинг асл моҳияти ҳам ишончдир. Чинакамига севган инсон рашк қилмайди. Рашкнинг бир фоизи муҳаб-

бат, тўқсон тўққиз фоизи эса шахсиятпарастликдан иборат бўлади", - деган гапларни тез-тез такрорлаб туради.

Нуриддин аканинг ишонасида қизлар кўп бўлиб, уларнинг ҳаммаси у кишини жуда ҳурмат қилишарди. Мен уларни тушунишга ҳаракат қиламан-у, лекин барибир соф севгим кучлилигиданми билмайман, қизганардим. Бу эса Нуриддин акага оғир ботиб: "Ахир, тушунгин, улар - ишонамдаги қизлар. Ҳаммаси оилали, фарзандли, уларни ўз синглимдек кўраман. Фақат, фақат сени севаман", - дерди. Мен унинг бу самимий гапларига ишонаман, албатта. Лекин барибир қизганиб, ич-ичимдан эзилганимни сездирмасликка ҳаракат қиламан.

Бу мактубни ёзишдан мақсадим шуки, қалбимдаги соф севгимни, телбаларча севиб азоб-уқубатда қолганимни Нуриддин ака билса... Чунки у ўта босик, жиддий инсон бўлганлиги учун ҳалигача юзига қараб дил изҳорларимни айта олганим йўқ. Жуда қийналиб кетдим... Нуриддин ака, мен сизни, фақат, фақат сизни севаман. Фақат сиз билан бахтли бўла оламан. Сиз билан ҳар учрашганимда қайгуларни уну-

таман. Ҳаётга қизиқиш, орзу-умидларга интилишим ортади, янғидан-янги ҳис туйғулар уйғонади қалбимда. Нуриддин ака, бу гапларимни хушомад деб билмаслигингизни илтижо қилиб сўрайман. Қизганиш туфайли сиздан аразлаб 1-2 марта учрашувга чиқмаганим билан, хаёлим фақат сизда эди. Бир дақиқа ҳам сизни унутганим йўқ. Мен сизга ишонаман ва сизни қутиб яшайман. Уйдагиларга ҳам сиз ҳақингизда айтганман. Улар келган севчиларни менинг гапим билан қайтаришарди. Мен ҳам дугоналаримдек севган инсоним билан оила қуриш, фарзандли, уйли-жойли бўлишни хоҳлайман. Ҳеч қачон «қари қиз» бўлиб ўтишни истамайман. Ёшим ҳам 30 га яқинлашиб қолди. Нуриддин ака, мени бу азоблардан халос этинг, илтимос. Чунки, фақатгина сиз билангина бахтли бўла олишимга ишонаман. Агарда бу илтижоларимни инobatга олмасангиз, яъни биз бирга бўлолмасак, ўзим хоҳламасам-да, ҳаётда танҳо ўтишга мажбур бўламан.

Азиз юртдошлар, менга бу борада маслаҳат беринг.

Бу гал ҳам маслаҳатларингизни қутиб қолувчи, ҳаётда ҳали ўз йўлини топа олмаган, қалби ўқсик, **Асалоӣ**

ЯНА МАСЛАҲАТИНГИЗГА

МУҲТОЖМАН

САМОДАН ТУШГАН БАШОРАТЧИ

Швейцариянинг Венцен шаҳарчаси атрофидаги аҳоли шу теварақда пайдо бўлиб қолган сайёҳ билан қизиқиб қолди. У тоғда яшар ва бирор фалокат бўладиган кунга яқин, ерга тушиб келиб одамларни огоҳ этарди. Унинг

айтганлари бир ой аввал бўлса ҳам дақиқасигача тўғри чиқарди. Лекин у ўзини шу ерлик - тоғда туғилган одам деб атарди. Ҳеч ким сирини билмасди. У фақат одамларга яхшилик қиларди. Айтишларича, у 150 йил яшаган ва мингдан ортиқ фалокатлардан одамларни қутқариб қолган.

КАЙТА ТИРИЛДИ

Юнон файласуфи Афлотун бир асарида қадимда рўй берган ғаройиб ҳодиса тўғрисида ёзган. Қирғинбарот урушдан сўнгра жонга майдонидан мурдаларни йиғиб юрган гўрковлар бир юнон жангчисининг жасадини топиб олишади. Жасадини уйига олиб боришади. Орадан икки кун ўтиб, урф-одатга мувофиқ жасадини ёқиб унча саржинга ётқизишади. Шунда марҳум тирилиб кетади... Бу ҳодисанинг ростлигини асосан ибодат қилган Афлотун "умридан бор бўлган" жангчи ҳақида маълумот келтиради: "исми Эр", Армениянинг ўли, Памфилида туғилган. Ҳазрат лақабли инглиз руҳоний-

си Бед ўзининг "Инглиз черкови ва халқ тарихи" китобида VIII асрда рўй берган юқоридагига монанд воқеани баён этади. "Оддий кучларнинг бирида Британия тарихида буюк бир ғаройиб воқеа содир бўлди. Қазо қилган одам қайта тирилди".
Рухоний исбот сифатида ўлиб тирилган кишига тааллуқли маълумотларни ёзади: "Исми Каннингем. Нортамрайнсда яшаган". Воқеа эса мана бундай бўлган эди. Каннингем касалланиб қолади. Аҳоли соат сайин оғирлашиб, кечаси қазо қилади. Бироқ, тонготарда унинг аста ўрнидан туриб ўтираётганини кўрган қариндош-уруғлари дахшатга тушиб тумтарақай қочиб кетишади. Муҳаббат ва садокати кўркувдан устун хотинигина унинг ёнидан жилмайди.

Бразилияда жуда ҳам қари бир кампир яшайди. Унинг кулбаси шаҳар ва қишлоқлардан чеккада, дарё бўйида жойлашган. Одамлар бу ерга келгани кўрқинарди. Лекин Испаниядан келган сайёҳлар адашиб унинг кулбаси ёнидан ўтишарди. Кампир ҳозиргина ўз ўзанида оқётган дарёни тескари оқизётганига кўзлари тушиб қотиб қоладилар. Сайёҳлар унинг олдига бориб, ундан бу ҳақда сўрайдилар. Кампир уларни турли овқатлар билан меҳмон қилади. Овқатни еб олган меҳмонлар ўзларини галати сезиб кучларига куч қўшилади. Файратлари бўлиб, кампирнинг кулбасини шартта кўтариб дарёнинг роса қирғоқига келтириб қўйдилар. Кампир уларга сув беради. Сувни ичганидан сўнгра уларнинг кучи асли ҳолига қайтади. Сайёҳлар кампирнинг ёшини аниқлаш учун бу ерга бир неча ой қолиб кетадилар. Шунда улар ғаройиб ҳодисаларнинг гувоҳи бўладилар. Кампир бир сафар тарақай қочиб кетишади. Муҳаббат ва садокати кўркувдан устун хотинигина унинг ёнидан жилмайди.

да кампир довулни орқага қайтарди. Довул бир неча сайёҳни ўн метр юқорига олиб чиқиб кетади. Улар бақира бошлашди,

дилар. Жодугар уларга бир чимдим кукун беради. Ана шу кукундан ҳафтада бир марта тилга теккизиб туришни маслаҳат беради. Аммо кимки

КАМПИР ДАРЁНИ ТЕСКАРИ ОҚИЗАДИ

аёл киши барибир сирини узоқ сақлай олмай бир йиғинда ошкор қилмоқчи бўлади. У энди бир оғиз гапириши билан оғзидан ўт чиқиб кетади ва шу захоти жон беради.
Кейинчалик кампирнинг олдига кўпчилик келиб кетади. Аста-секин дарё атрофидаги қишлоқлардан кишилар унга қатнай бошлайдилар. У ҳақиқий мўъжизалар яратади. Кўп касаллар тузалади, туғмаслар туғади. Одамлар эндиликда Бразилиянинг бошқа жойларидан ҳам бу ерга кела бошлайдилар. Ниҳоят бир кун кампир ғойиб бўлади. Уни одамлар бир неча йил қуттишди. У қайтмади. Жодугар кампирдан фақат кулба одамлар учун эсдалик бўлиб қолди. Ким билсин, у балки одамлардан безор бўлиб бошқа ерга кўчиб кетгандир. Буни ҳеч ким билмайди. Фақат Қодир эгамга аён холос...

Софиядаги ҳайвонот боғига кирган томошабинлардан бири Ҳимолай айиқлари сақланадиган қафасга кириб олиб чиқилган беш тортгани учун қамоққа олинди.
Ҳайвонот боғи директорининг айтишига қараганда, 51 ёшли маст томошабин Мили лақабли айиқнинг қафасига кириб шу ердаги тошлардан бирига ўтириб олган. Ва бафуржа қўлидаги шишадан ром ичиб, полициянинг келишини кутган. Унинг бахтига айиқ чиқадиган уядаги кулф очилмай қолган, акс холда, бу "қахрамон"нинг холи «вой» бўлар эди.

МУДО НАГЛИЧ ОБСТУ

ШАКАРДАН ҲАМ ШИРИН

Япон кимёгарлари Ғарбий Африка чаңгалзорларида ўсадиган ўсимликдан шакардан уч минг марта ширин бўлган модда олдилар. Бу моддани сақичларга қўшиш технологияси ишлаб чиқилди.

Сочи ёнидаги Галицино қишлоғида яшовчи 66 ёшли мўйсафид баландлиги 70 метр бўлган жардан учиб тушиди ва тирик қолди.

ОМАДИ БОР ЭКАН

Бу "бахтиёр" инсон яхшигина ичиб олиб, уйга боришдан аввал жар тепасидаги буталар соясида бироз ухлаб

ЁНДУРАД

Бу дунёда нималар бўлмайди дейсиз. Олам аҳойиботларидан яна бири электр одамлар.
Маркус ёшлигида кўп касал бўлар эди. Шифокорлар текшириб кўриб бола танасининг ҳарорати 50 даража

улар уч-тўрт ёшга киришган бўлсаларда, бирор марта касал бўлишмаган. Дадасига қўшилиб кишдаги изгиринли

КЎЙДУРАД

хавода ҳам қорда ички кийимда, яланг оёқ юришади. Маркус гоҳида ҳарорати ошиб кетган пайтларда баданининг қайноқ жойларига лампочка ўрнатиб олади. Биз Маркус билан бахтли яшаймиз, - дейди хотини Магда.

олмоқчи бўлганди. Уйқусида эса тикка жарлиқдан пастга учиб кетди. Бахтига ҳам-қишлоқларидан кимдир буни кўриб қолди ва тез ёрдам қақирди. Лекин, жабранувчининг ёнига шифокорлардан ҳеч ким туша олмади. Қутқарувчилар ёрдамида уни тепага олиб чиқишганда эса ҳайрон қолишди. Қариянинг ҳеч қаерига жиддий зарар етмаган, фақат боши қаттиқ урилганди, холос.

«АЙИҚНИКИГА МЕҲМОНГА»
Жанубий Америкада бир ғаройиб дарахт ўсади. Уни: "пало девака", яъни "говмиш дарахт" ёки "сигир дарахт" деб атайдилар. Бу дарахтнинг "сут"ни ичиб кўрган немис табиатшуноси ва сайёҳчиси Александр Фридрих Вильгельм Гумбольт (1769-1859) уни таъриф этиш қийин бўлган ўзига хос лаззати ҳақида айтиб ўтган эди. Дарахтнинг ажратган суги қуюқ, хушбўй бўлиб, одатда дарахт пояси бирор ўткир нарса билан нишлани-

НОЁБ ЖАРРОҲЛИК

АҚШнинг Миннесота штатидаги Миннеаполис университетининг клиникасида лейкомиа - оқ қон касалига дучор бўлган 12 ёшлик ўғил болага биринчи бор илқ операция усулида кўчириб ўтказилди. Инфаркт касалидан вафот этган отаси боланинг донори бўлди. Ўлган киши қандай донор бўлади, деб ажабланманг. Илқ кўчириб олиб, жарроҳлик ўтказилгунга қадар отанинг жасади музлатиб қўйилган эди. Оилада отанинг улғурлиги бежиз эмас экан-да.

«ГЎЗАЛИК»

ЯРАТУВЧИ НИНАЛАР
Нина билан даволоччи хитойлик Вей Шенху ўз касбида антика бир янгилик яратди.
У ниналардан безак сифатида фойдаланиш йўлини ўйлаб топди. У кичик ниналарни пешона, чакка ва бошга бир-бирига тенг масофада жойлаштириб чиқди. Ихтиросининг номини жуда оддийгина қилиб "Типратикан" деб номлади. Ихтироси - моделир номини олган шифокорнинг фикрича, бу кўпчиликка ёқishi мумкин.

«ГОВМИШ ДАРАХТ»
«Говмиш дарахти»нинг қаймоқдай сугига нон бўктириб, истеъмол қилади, шарбатини ҳузур қилиб ичади. Нишланган дарахт 2-3 соат ичида бир неча литр миқдорда суг бериб, бир оилани боқishi мумкин. Олимларнинг фикрича, унинг суги оз миқдорда истеъмол қилинганида киши танасига зарарсиз. Чунки унинг таркибиде салмоқли миқдорда (37 фоиз) мум бўлиб, у одам меъдаси шароитида яхши ҳазм бўлади. "Говмиш дарахти" сутининг шу хислатидан фойдаланилган ҳолда, ундан беозор сақичлар тайёрланади. Шуни қайд қилиб

дарахт керакки, суг ажратувчи дарахтларнинг суги бошқа сутли ўсимликларнинг, масалан, момақаймоқ, қончўп, ихроҳларнинг ажратма шираларига бир қадар ўшшаб кетади. Хозирда бир қатор ўсимлик сутлари техника хом-ашёси, озиқ-овқат маҳсулоти сифатида, шу билан бирга тиббиётда қўлланилади. Кишини ажаблантирадиган нарса шундаки, дарахт "сут"и ҳайвонот суги каби эмульсия кўринишида, яъни бир модда ичида иккинчи модданинг майда томчилари мавжуд. Таркибан ўсимлик сугида ёғ,

СУНЬИЙ КЎЗ...

ЯРАТИЛДИ
Япония олимлари жаҳонда биринчи бўлиб суньий кўз яратишга ва уни ўтказишга муваффақ бўлишди. Маълум бўлишича, тажриба аввал итбаликларда амалга оширилган. Ушбу тадқиқотни Токио университети профессори Мамото Асахиома бошлиқ биологлар амалга оширишди. Профессорнинг гапларига қараганда, олинган натижалар келгусида кўзи ожиз одамларнинг кўриш қобилиятини тиклашга ёрдам беради.

АМУДАРЕДА БОТАНИКЛАР АЖОЙИБ ХУСУСИЯТГА ЭГА БЎЛГАН ВАХШИЙ ЎСИМЛИКНИ ТОПГАНЛАР.

У сув юзасида эркин сузади. Ўсимликнинг барги икки қисмдан ташкил топган бўлиб, улар ингичка туқлар

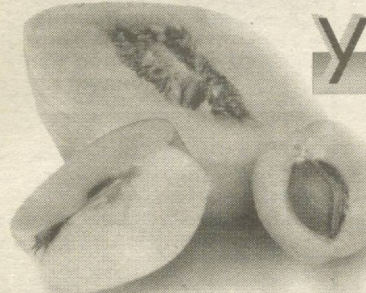
ҲАШОРАТХЎР ЎСИМЛИК

билан қопланган. Мабодо, унга майда ҳашорат теккундай бўлса, яримта барглари қопқондек беркилади. Махсус безлардан шира ажралиб, овланган ҳашоратни ҳазм этиб юборади.

«ГОВМИШ ДАРАХТ»

қанд, оксил ва крахмал каби моддалар бўлса, ҳайвонот сугида эса худди шу моддалардан ташқари дармон-дорилар ва микро-макро моддалар ҳамда ҳаёт учун зарур бўлган моддалар бўлади.
Табиатнинг саховати ҳақида қанча гапирсак озлик қилади. Сигир эмас, суг берадиган бундай дарахтларнинг том маънода суг бериши ҳар қандай кишини ҳайратга солмай қўймайди, таажжубга солади.
Саҳифани Басира ва Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ тайёрлашди.

ШИФОБАХШ УРУҒЛАР

(Боши 11-сонда)

Простатит (бошланғич даврида) иложи борича кўпроқ ошқовок уруғи мағзини енг. Ҳеч бўлмаса, кунда 2 маҳал 1 стакандан "ошқовок чой" ичинг. Бу чой куйидагича тайёрланади: 1 чой қошиқ чақиб майдаланилган ошқовок мағзини 2 стакан қайноқ сувга солиб, 10 дақиқа дам едирилади.

Нефрит (бўрак шишиши) ва пиелонефритда 2 ош қошиқ қовун уруғини туйиб, 2 стакан қайноқ сувга солиб, 2 стакан қайноқ сувга солиб, 10 дақиқа дам едирилади.

Бўрак ёки юракка болглиқ ҳолда шишинкираганда, шунингдек, бўрак, қовуқ шамоллаганда, бод ва подагра (туз касалининг 1 хили)да 1 ош қошиқ майдаланган ловия донини 1 стакан қайноқ сувга солиб, ярим соат "сув ҳаммоми"да сақланг, яъни сувли идиш ёки манти қасқонда стерилизация қилинг, сўнг 10 дақиқа дам едирилинг. Дамламани кунда уч маҳал, овқатдан кейин 2 ош қошиқдан ичинг.

Бўрак ва сийдик йўлини тозалаш учун 1 ош қошиқ туйиб майдаланган қовун уруғини 1 стакан қайноқ сувга солиб, ва 3-4 соат дам едирилинг. Дамламани эрталаб ва кечқурун ярим стакандан ичинг.

Юрак мушакларини мустаҳкамлаш учун, ич сурувчи ва сийдик ҳайдовчи восита сифатида "ошқовок сутни" тайёрланг: 1 стакан тозаланган ошқовок уруғи мағзини майдалаб туйинг, сўнг уни 3 стакан қайноқ сувга оҳиста аралаштирилинг, сузинг. Қолган туппасини ҳам сиқиб сувини чиқариб олинг. Бир кунда 3 маҳал овқатдан олдин, ярим стакандан ичинг.

Овоз бўғилганда, овоз чикмай қолганда ярим стакан арпабодиён уруғини 1 стакан қайнатилган сувга со-

линг ва 15 дақиқа паст оловга қуйинг. (Қайнатма 1 стакан қолишига эришинг). Аралашма 20 дақиқа дам егач, сузинг. Дамламага чорак стакан суўлтирилган асал қўшинг ва яна қайноқ сувга оловга туйинг. Совутгач, унга 1 ош қошиқ коньяк аралаштирилинг. Аралашмани ҳар ярим соатда, 1 ош қошиқдан истеъмол қилинг.

Тунги шайтонлаш, бошнинг айрим қисмлари оғриши, атеросклероз, қайт қилиш, кекириш, жигар ва сийдик йўли шамоллаши, ички тош касалликлари ва корин оғриганда бир ош қошиқ шивит уруғини 1 стакан қайноқ сувга солиб, 15 дақиқа дамлаб қуйинг ва сузинг. Дамламани кунда овқатланишдан олдин 3-6 марта 1 ош қошиқдан ичинг. Бу дамламани кўз оғриганда латтага шимдириб қабоқлар устидан босиш ҳам мумкин.

Кўкрак сутти камайганда 1 ош қошиқ майдаланилган шивит уруғини 1 стакан сувга солиб ва 15 дақиқа "сув ҳаммоми"га қуйинг (яъни стерилизация қилинг). 20 дақиқа тинсин. Сузинг. Дамлама 1 стакан қолишига эришинг. Шарбатини 1 кунда, 3-4 марта овқатдан олдин ярим стакандан ичинг.

Спастик қолитда ва ўт тоши хасталигида 2 ош қошиқ майдаланилган до-ривор шивит (фенхел) уруғини ярим литр шакллаб қайнаб турган сувга солиб, дам егач, сузинг. Бир кунда 4-5 марта овқатланишдан олдин чорак стакандан истеъмол қилинг. Спастик қолитда, шунингдек, арпабодиён уруғидан ҳам фойдаланиш мумкин: 1 чой қошиқ туйилган уруғни 1 стакан қайноқ сувга солиб, ярим соат қуйиб қуйинг. Сўнг сузгичдан ўтказинг. Дамламани кун давомида тез-тез хўплаб ичиб туринг.

Корин бўшлиғида жойлашган тана аъзоларидаги тортишиб қолиши (спазма)ни йўқотиш, таом ҳазмини яхшилаш учун 2 ош қошиқ майдаланилган шивит уруғини 2 стакан қайноқ сувга 2 соат солиб қуйинг, сўнг сузиб олинг. Бу шарбатни 1 кунда 3-4 марта овқатланишдан олдин ярим стакандан ичинг.

Сурункали қабзиятда 1 ош қошиқ зигир уруғини 1 стакан қайнатилган сувга 1 соат солиб қуйинг, титиб туринг. Сузилмаган дамламани кечқурунлари бир стакандан истеъмол қилинг.

Сурункали йўталга 2 ош қошиқ май-

даланилган арпабодиён уруғини 1 стакан қайнатилган сувга солиб қайнатинг. Сўнг ярим соат тиндириб, сузинг. Дамламага 1 қошиқ асал аралаштиринг. Ҳосил бўлган аралашмани 1 кунда 3-4 марта иссиқ ҳолида овқатланишдан олдин 2 ош қошиқдан истеъмол қилинг.

Циститда 5 қошиқ қовун уруғини туйинг ва ярим соат 3 стакан қайноқ сувга солиб қуйинг. Бир кунда 3 маҳал, овқатланишдан олдин, 1 стакандан ичинг.

Ошқозон ва ўн икки бармоқли ичак ярасида, гас-тритда, сурункали қолитда ва қовуқ шамоллаганда 1 чой қошиқ зигир уруғини ярим стакан қайноқ сувга солиб қуйинг, яхшилаб аралаштирилинг, сузинг. Бир кунда 3 марта овқатланишдан олдин 2 қошиқдан истеъмол қилинг.

бетоб жойга доқа тасмада боғлаб қуйинг. Муолажани 1 ой давомида ҳар кун тасмадан қилинг.

Қуянчик, радикулит, бод, уч шокли асаб толаси ёки пешона асаб толаси шамоллаганда 1 стакан гречи-ха донини товада қиздирилинг, сўнг уни тайёрлаб қуйилган қоғоз халта-чага ёйиб солинг-да, бетоб жойга қуйинг. Уни гречи-ха дони совуғунча ушлаб туринг.

Фурункулёз, тиш оғриғи, бўғинлар оғриғи, қовуқ ва бўрак хасталиқларида 2-3 қошиқ зигир уруғини қипиғини ажратинг ва донини 2 қаватли доқадан тикилган халтачага ёйиб солинг. Халтачани 15-17 дақиқа қайноқ сувга солиб туринг, силқитинг ва бетоб жойга қуйинг.

Чипқонга, йирик ҳуснбузарга ва тери шамоллаганда 1 чой қошиқ зигир уруғини қайноқ сув ёки сутга солиб дамланг. Ҳосил бўлган бўтқани бетоб жойга қуйинг.

ҲОИДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Уруғ муолажа учун янги ҳосил уруғидан ишлатган маъқул.

Агар сиз дориворни дўқондан сотиб олсангиз, албатта уруғ солинган халтачадаги ёзувга қаранг: яроқлилик мурдатиди ўтиб кетмаганмикин? Ҳар қандай ҳолда ҳам уруғнинг униш-унмаслиғини аниқлаб олиш керак. Бунинг учун уруғни стаканга солиб устидан озроқ сув қуйилад. Мағзи тўқ уруғлар идиш тубига чўқади, пучлари эса сув юзасида қолади. Сузиб юрганларини сув билан бирга тўқиб юборинг. Сув тағида қолганларини эса қоғоз (лекин газета эмас!) устига ёйиб қуритинг.

Ишлатишга тайёрлаётган уруғларни хона ҳароратида, лекин қуёш нури тик тушмайдиган жойда шамоллатиб қуритинг. Шундан кейин қолган қоғоз ёки бўз халтачаларга солиб ва устига у ҳақдаги маълумотларни ёзиб қуйинг.

- Уруғларни қуруқ, қоронғи жойда сақлаш зарур.
- Уруғларни ҳеч қачон ҳўл қошиқда олманг.
- Уруғларни йўллар (автомобил йўли, темир йўл ва б.) яқинидаги майдонлардан йиғманг, уларга оғир металл зарралари ўтириб қолган бўлади.
- Терини қичиштирадиган ва аллергия таъсир этадиган уруғлардан фойдаланмаслик керак.
- Даволаш учун хом, яхши шаклланган уруғлардан фойдаланманг.
- Данакларни мева этидан ажратгач, яхшилаб ювиб қуритиш керак.
- Цитрус ўсимликларнинг уруғларини сақлаб қуйиш мумкин эмас, уларни этидан ажратиб олиш зарур.

Мукаррама МУРОДОВА тайёрлади.

Табобот ва ДМА

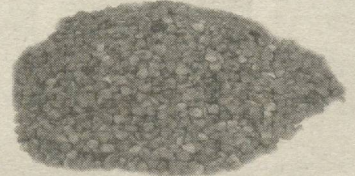
ИССИҚ МУОЛАЖАЛАР

Уруғлардан компресс ва ванналар воситасида даволанишда муваффақиятли фойдаланиш мумкин. Улар беморга кўпинча грелка ёки малҳамларга нисбатан яхшироқ шифо беради.

Аллергик тери касаллиқларида 5 қошиқ майдаланган шивит уруғини 1 литр қайноқ сувга солиб ва ярим соат паст оловга қуйинг, совуғач, сузинг. Қайнатмани суви 37-38 даражали ваннага қуйинг. Йигирма дақиқалик бу муолажани ҳафтада 2-3 марта такрорланг. 10-12 марталик муолажа даволаниш даври ҳисобланади.

Замбуруғ, экзема ва мўматалок бўлганда озроқ қайнатилган сувга майдаланган турп уруғини қўшинг ва уларни обдон аралаштирилинг. Уни букланган дастурмол ёки қўл сочиққа суртинг ва бетоб жойга 20-30 дақиқа қуйинг. Бу малҳамни кунда 2 марта такрорланг.

Товонда суяк пихи чикқанда 2 қошиқ зигир уруғини сутга солиб қайнатинг, элақдан ўтказинг ва озроқ совутинг. Малҳамни дастурмолчага суртиб, уни

ДОРИНИ НИМА БИЛАН ИЧИШ КЕРАК?

Ҳақдори ва қобиқли (капсула) дориларни чайнамасдан кўп миқдордаги суяқлик билан, яхшиси қайнатилган сув билан ичилади. Шунинг унутмаслик керакки, дориларни қўлга тушган суяқлик билан ичиш яхши оқибатларга олиб келмайди.

Шарбатлар, айниқса цитрус мевалариники, доридаги моддаларнинг сўрилишини қийинлаштиради. Масалан, грейпфрут шарбатини олайлик! У доридаги моддаларнинг қонга сўрилишини уч баробар ошириб юборади.

Сут ва сут маҳсулотлари эса доридаги моддаларнинг қонга сўрилишини уч баробар ошириб юборади.

ларнинг қонга сўрилишини жуда пасайтириб юборади ва унинг даволаш хусусиятини йўқотади. Уларни ингичка ичакда эмас, балки ошқозонда эриб кетишига сабаб бўлади.

Чой таркибидаги теин моддаси эса қонга темир моддаси сўрилишини секинлаштиради. Шунинг учун камқонлик билан оғриган беморларга чойни кам ичиш ёки вақтинча чой ичмаслик тавсия этилади.

Қахва билан дори ичиш жуда хавфли. Унинг таркибидаги кофеин дори билан аралашганидан кейин ошқозондаги кислоталик ниҳоятда ошиб кетади. Бу эса тутқаноқ пайдо бўлишига олиб келади.

Алкоголли ичимликлар билан ирилган дори эса заҳарли моддага айланади. У уйкуга мойилликни келтириб чиқаради ва шифобахшлиги камаяди.

Сабрия тайёрлади.

АГАР ФАРЗАНД КУТАЁТГАН БЎЛСАНГИЗ...

Фарзанд кутаётган аёлларга ҳомиласи уч ойлик бўлгунча шифокорнинг руҳсатисиз дори ичиши мумкин эмас!

Она учун фойдали бўлган дори, ҳомиллага зарар келтириши ёки нобуд қилиши мумкин.

Айниқса ўтлар билан даволанишда эҳтиёт бўлиш керак. Улардан айримлари масалан, алоэ ёки женьшен бачадонни қисқартириб мурдатидан олдин фарзанд туғилишига сабаб бўлиши мумкин.

Шунингдек, дармондориларни ҳам ўз билгича ичиш ярамайди. Бу онага ҳам, болага ҳам зарар еткази.

ОИЛАНГИЗ МУСТАҲКАММИ?

Баъзан яхшигина яшаб турган жуфтларда ҳам: “Оиламиз мустаҳкаммикан? Агар дарз кетаётган бўлса-чи?” - деган шубҳа-ю гумонлар пайдо бўлади. Хўш, буни олдиндан билиш мумкинми? Унда қандай қилиб? Ушбу саволларга жавобларни куйидаги тест орқали билиб олишингиз мумкин.

Сизнинг фикрингизга мос келадиган саволларга жавоб беринг.

- Сизнингча нима учун оила қурилади?**
 - албатта, ҳар кимнинг ўз уйи ва фарзандлари бўлиши керак;
 - қадим замонлардан буюн одамлар шундай яшаб келишгани учун;
 - ўзаро севиб - муҳаббат бўлгани учун;
- Эрингиз борлигида ўзингизни қандай ҳис этасиз?**
 - хотиржам, бахтли ва эмин-эркин;
 - қўл-оёғим боғлиқдек ва гўё нимадир қилишни унутгандек;
 - чарчоқ ва асабий;
- Баъзан эрингизга ёқадиган қутилмаган совғалар қилишни истайсизми?**
 - йўқ, кимга нима совға қилишни келиши оламан;
 - арзиманган нарсалар бўлса-да, эримни хурсанд қилиш ёқади;
 - қутилмаган совгани у менга қилиш керак;
- Эрингизнинг онаси ва қариндошлари сизга қандай муносабатда бўлишади?**
 - худди қизларидек яхши кўришади;
 - улар билан муносабатларимиз бир хил;
 - ўзаро тенгликни маъқуллайман;
- Эрингиз иккинчи ўйингизга меҳмон қақришни хуш кўрасизми?**
 - уйимиз ҳамиша дўстлар билан гавжум;
 - ҳа, лекин бунинг учун анча чиқимдор бўлишга тўғри келади;
 - бизниқига фақат эримнинг дўстлари меҳмонга келишади;
- Уйингизни яшаш учун қулай ва шинам бўлиши учун ҳаракат қиласизми?**
 - эркам иккимиз ҳам шунга ҳаракат қиламиз;
 - бошқаларникига қараганда яхшироқ бўлишни истаймиз;
 - уйимиз ҳамиша ҳавас қилгудек ораста;
- Дам олиш ва бўш кунларингизни қандай ўтказасиз?**
 - ҳафта давомида йиғилиб қолган юмушларимни баҳараман;
 - оилавий ҳордиқ чиқаришга бағишлайман;
 - дугоналарим билан учрашаман;
- Эрингизнинг хиёлати ҳақида нима деган бўлардингиз?**
 - хоинлик деб биламан;
 - бу шунчаки кўнгилхушлик;
 - эркаклар гуноҳ ишлари деб биламан;

ТЕСТ

Баҳоингиз:	а	б	в
1-чи савол:	0	1	2
2-чи савол:	1	0	2
3-чи савол:	1	0	2
4-чи савол:	0	1	2
5-чи савол:	1	0	2
6-чи савол:	0	1	2
7-чи савол:	2	0	1
8-чи савол:	0	1	2

Йиғилган балларни ҳисоблаб натижасини текширинг.

0-4 балл. Сизларнинг оилангизда ҳаммаси жойида, гоҳо арзимас муаммолар чиқиши мумкин. Сиз ўзингизга ва эрингизга бўлган туйғуларингизга ишонасиз. Эрингизнинг сизга бўлган муносабатини ўзингиз қандай бўлсангиз шундай қабул қила оласиз. Умуман олганда сизларга фақат ҳавас қилиш мумкин.

5-9 балл. Оилангиз ўзига яраша мустаҳкам. Аммо, ўзингизни бироз бўш қўйиб, эркин фикрлашишга ҳаракат қилишингиз керак. Шунда муносабатларингизнинг янги қирралари намойён бўлади.

10-16 балл. Сиз феълингизни ўзгартиришга уриниб кўришингиз керак. Акс ҳолда ўзаро келишмовчиликларингизнинг охири кўринмайди. Муносабатларингизнинг бузилиши эса ажралишгача олиб келиши мумкин. Аслида оила ва никоҳдан нимани кутаясиз? Шуларни аниқлаб эрингиз билан муҳокама қилиб олинг.

КИМ ТЕЗ СЕВИБ ҚОЛАДИ?

Рухшунослар бу саволга аллақачон жавоб топишган. Маълум бўлишича, бу туйғу олдида эркаклар тезроқ таслим бўлишар экан. Аммо бу борада мардонаворлик билан кўпинча ўзларини мағрур туттишга ҳаракат қилишаркан.

МУҲАББАТДАН ЭСА ДАРАК ЙЎҚ

Севиб қолган ва ҳали севилмаган эркак ва аёллар ўртасида сўров ўтказилганда эркакларнинг 25 фоизи, аёлларнинг 15 фоизи тўртинчи учрашувгача муҳаббатга асир бўлиб қолишлари аниқланган. Аёлларнинг тенг ярами эса танланган маҳбубларига йиғирманчи учрашувдан кейин ҳам, ҳақиқий муҳаббат туйғусини ҳис этолмаганликларини айтишган. Демак, севиб-севилиш учун ҳам анча вақт лозим.

АТИГИ ЕТТИ ЛАҲЗАДА...

Бундаин узоқ вақт орасидаги фарқ қаердан келиб чиқади? Олимлар вазиятни ўрганиб чиқиб шундай хулосага келишди. Муҳаббат борасида эркаклар аёлларга қараганда кўп ҳам муҳокама-мулоҳаза қилиб ўтиришмас экан. Энг аввало уларни ташқи жозиба, гўзаллик мафтун қиларкан. Шунинг учун бу масалада кўп ўйлаб ўтиришмас экан. Уртача кўринишдаги эркак аёл «чиройлими, йўқми» деган қарорга келиши учун бор-йўғи етти лаҳза кифоя экан. Шунинг учун эркакларнинг бир қарашдаёқ севиб қолиши жуда осон кечаркан.

Хўш, келажакда нима бўлади?

Аёллар севиб ботида бундай тезкор ҳолга камдан-кам дучор бўлишаркан. Уларнинг аксарияти учун муҳаббат бўлажак никоҳ билан боғлиқ. Шу боис аёллар ўзларига умр йўлдош танлаётганларида кўп нарсага эътибор беришади. Масалан, эркак билан танишган аёлнинг келгусида қандай эр ва ота бўла олиши мумкинлигини ҳисобга олади. Шунинг учун кўпинча қизлар ёш, кўркем аммо, чўнтагида бир қақаси йўқ йигитни эмас, балки ўзига ишонган, пулдор эркакни танлашлари ҳайратланарли ҳол эмас. Очиғини айтганда келгуси ҳаётини ўйлаб иш тутаётган бўлгуси оналар-қизларни айблаб ҳам бўлмайди.

Саҳифани Дилбар ва Басира тайёрлашди.

ТАҚДИРИНГИЗДАН ФОЛ КЎРИНГ!

Шам билан ҳам фол очиш мумкинлигини биласизми? Бунинг учун уни эритиб сувга қуйинг ва пайдо бўлган шаклларга қараб тақдир белгиларини аниқлашга ҳаракат қилинг. Қанд билан ҳам бундай амални бажариш мумкин. Кўпчилик бўлиб йиғилиб ўтирган даврада қилинса яна ҳам маъқул. Ҳосил бўлган мўъжизали шаклларнинг нисбатларига ўхшашини топиш керак. Масалан, шаклларда “Мерседес”, тўй гулдастаси, кучукча (дўст), илон (хиёнат) ва бошқа шаклларга қараб башорат қилиш мумкин. Кўпчилик бўлиб фол очишининг яна бир усули бор: гижимланган газета қозонини тарелкага қўйиб ёқилади-да, сўнг тарелкани соат стрелкаси бўйича айлантириб ёнаётган қозоннинг девордаги соясига пайдо бўлган турли шаклларга диққат билан қараб, башорат қилинади.

ҚОРА МУШУК—БАХТ КЕЛТИРАДИ!

Хар хил иримларга унчалик ишонмайман. Аммо, ҳаётда шундай воқеалар юз берарканки, беихтиёр ишонмасдан илоҳингиз йўқ экан.

Кунларнинг бирида биз яшайдиган уй ертўласида мушукчалар пайдо бўлди. Уларнинг орасидаги кўкраклари оппоқ қора мушукча анча дадил эди. У мени ёқтириб қолди шекилли, уйдан чиқаётганимни сезиши билан югуриб келар ва оёқларим остига ўзини ташларди. Бир куни бу қора мушукча йўлимни кесиб ўтмаслиги учун (ирим қилиб) қадамимни тезлаштирсам ҳам, у йўлимни югуриб кесиб ўтди.

Ишхонамда қутилмаганда муқофот пули беришди. Қизимнинг уйига бораётганимда эркактой қора мушукча яна оёғим остида ўралашиб, йўлимдан кесиб ўтди. Қизимникида эса “буви” бўлишим ҳақидаги хушхабарни эшитдим. Шундан кейин ўзимча “Коровой” деб ном қўйиб олган мушукчама эътибор бера бошладим. Чиндан ҳам қачон Коровойни йўлимда учратиб қолсам, яхши воқеалар юз берарди.

Бир куни, мушукчани уйимга олиб кетсам-чи! - деб йўлимдан кесиб ўтди. Бирдангина омад қилиб боқиб, янги уйга ордер беришди. Мен эса буни йиллаб кутганим.

Одамлар нима деса десину, аммо мен қора мушук омад келтиришига ишонаман.

Гулбашакар

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соелом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Фойдаланилмаган кўлөзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб қилинмайди.

Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
 Табриқлар, эълонлар: 133-04-50
 Бўлимлар: Оила - 133-04-35, 134-25-46
 Бухгалтерия: 132-07-41

МАНЗИЛИМИЗ:
 Тошкент - 700000
 Амир Темура кўчаси,
 1-тор кўча, 2-уй.

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа компанияси босмахонасида чоп этилади. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
 Босишга топшириш вақти - 20.00
 Босишга топширилди - 21.00

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ҲОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» Акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
 Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 027-рақам билан рўйхатга олинган.
 Буюртма Г - 440. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
 Адади - 19245
 Саҳифаловчи — Ш. БАРОКОВ.
 Рассом — Н. ХОЛМУРОДОВ.
 Навбатчи — Х. ХОТАМБОЕВА
 Мусахҳиҳ — С. САЙДАЛИМОВ.